

VTH-Uitvoeringsprogramma 2023/2024

Het lokale en integrale uitvoeringsprogramma voor de VTH-taken op het gebied van de fysieke leefomgeving

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

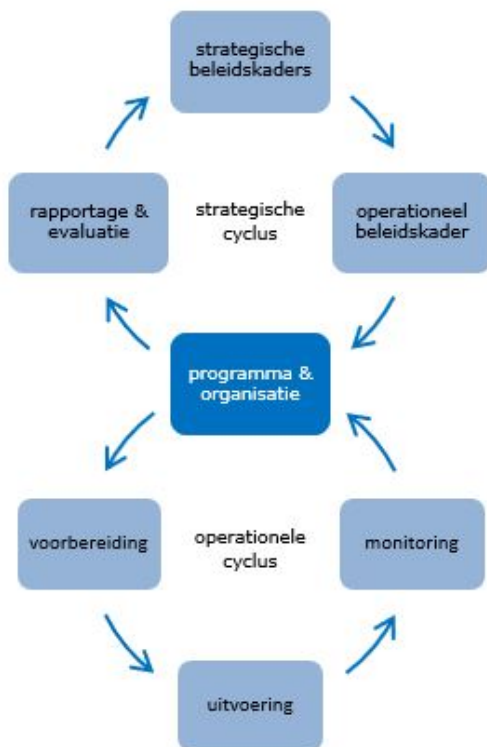
Dit is het uitvoeringsprogramma voor zowel 2023 als ook 2024 (hierna: VTH-Uitvoeringsprogramma 2023/2024) over de vergunningverlening, toezicht en handhaving van de gemeente Heerenveen. Op basis van de wettelijke kwaliteitscriteria die voortkomen uit de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) en straks de Omgevingswet (Ow), wordt er voor 2023 en 2024 een uitvoeringsprogramma opgesteld. Daarmee wordt door het college van burgemeester en wethouders (college) de planning en uitvoering voor het lopende en komende jaar bepaald.

1.2 Wettelijk verplicht

Op grond van de Wabo (en straks de Ow) zijn kwaliteitseisen aan de inrichting van processen voor de uitvoering van de vergunningverlening-, toezicht- en handhavingstaken (VTH-taken) gesteld. Deze zogenaamde procescriteria beschrijven de eisen die gesteld worden aan de beleidscyclus, de BIG-8 cyclus. Deze procescriteria gelden voor de VTH-taken op het gebied van de fysieke leefomgeving. Dit document ziet toe op de stap 'programma en organisatie' in de BIG-8 cyclus en sluit aan bij de strategische beleidskaders en is vooral een uitwerking van de operationele beleidskaders.

De stap 'programma en organisatie' betreft het toewijzen van de noodzakelijke capaciteit en de (financiële) middelen die nodig zijn om reguliere taken uit te voeren, en om de gestelde doelen en ambities te kunnen bereiken. Het uitvoeringsprogramma bevat:

1. een duidelijke verbinding met de gestelde prioriteiten en doelstellingen;
2. een planningsweergave van de concrete activiteiten voor vergunningverlening en toezicht en handhaving, inclusief de bijbehorende capaciteit en middelen;
3. de opstap naar de, door het beleid gestuurde, uitvoering.

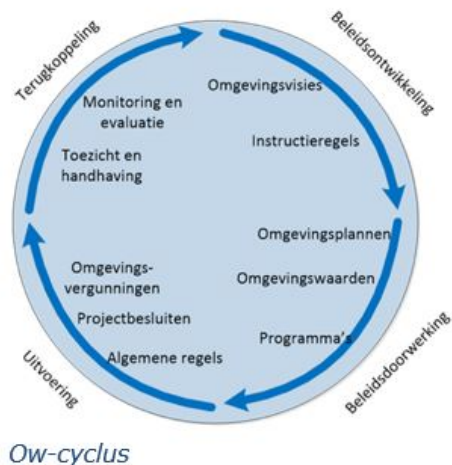
BIG-8 cyclus

Het is in ieder geval verplicht om de VTH-taken op het gebied van de fysieke leefomgeving die voortkomen uit de Wabo en straks de Ow in de BIG-8 cyclus mee te nemen. Naast de taken die voortkomen

uit de Wabo en de Ow, is het praktisch om taken die voortkomen uit andere (bijzondere) wet- en regelgeving direct mee te nemen. Ook deze taken kunnen raakvlakken hebben met de fysieke leefomgeving en worden door de afdeling Veiligheid, Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (afdeling VVTH) uitgevoerd, bijvoorbeeld georganiseerde wedstrijden op de openbare weg en het innemen van mobiele standplaatsen. Daarmee ontstaat een volledig beeld van alle taken op het gebied van vergunningen, toezicht en handhaving.

De kwaliteitseisen worden ook onderdeel van de Ow. Hoewel er in die omzetting tekstueel wel wat gewijzigd is, is de inhoud van het VTH-kwaliteitsstelsel in essentie ongewijzigd. Hier en daar lopen de terminologie uit de Wabo en die van de Ow wat door elkaar.

Ook de Ow volgt een beleidscyclus. Deze beleidscyclus biedt een structuur om de instrumenten van de Ow te ordenen. De Ow-cyclus en de Big-8 cyclus sluiten op elkaar aan.

1.3 Reikwijdte en looptijd

Het VTH-Uitvoeringsprogramma 2023/2024 gaat over alle taken binnen de keten van vergunningverlening, toezicht en handhaving. Naast de taken op basis van het omgevingsrecht (o.a. bouwen, slopen, ruimtelijke ordening, monumenten, brandveilig gebruik en milieu) zijn ook de taken op het gebied van de Algemene Plaatselijke Verordening Heerenveen (APV) en bijzondere wetten (o.a. Wegenverkeerswet 1994 en Alcoholwet) opgenomen in het VTH-Uitvoeringsprogramma 2022/2023.

Onder de werkzaamheden van APV en bijzondere wetten vallen ook de taken die voortvloeien uit de Opiumwet en de Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen. Deze uitvoeringstaken zijn neergelegd in afzonderlijke beleidsnota's. Derhalve vallen deze werkzaamheden buiten de reikwijdte van het VTH-Uitvoeringsprogramma 2023/2024.

Het VTH-Uitvoeringsprogramma 2023/2024 is gemaakt voor de periode van 1 januari 2023 tot en met 31 december 2024. Het treedt met terugwerkende kracht in werking.

1.4 Interbestuurlijk toezicht

In de Wabo en straks de Ow zijn regels opgenomen waar overheden zich aan moeten houden bij het uitvoeren van VTH-taken. De uitvoering van deze taken zijn collegebevoegdheden. De gemeenteraad ziet hierop toe door kennis te nemen van de documenten uit de beleidscyclus. Dit (horizontaal) bestuurlijk toezicht wordt aangevuld met het (verticaal) interbestuurlijk toezicht (IBT) door de provincie Fryslân.

De provincie Fryslân houdt toezicht op de wettelijke taken van onze gemeente. Zo ook op de kwaliteit van ons VTH-beleid en de uitvoering daarvan. Zij beoordelen jaarlijks het beleidsplan, het uitvoeringsprogramma en het jaarverslag. Zij toetsen aan de eisen die zijn vastgelegd op grond van de Wabo (hoofdstuk 5) en straks in de Ow (hoofdstuk 18).

1.5 Leeswijzer

Hoofdstuk	Inhoud
1. Inleiding	In de inleiding wordt de aanleiding, het beleidskader, de reikwijdte en de looptijd verwoord. Daarbij wordt aangegeven hoe toezicht op ons wordt gehouden.

2. Ontwikkelingen	In dit hoofdstuk worden de ontwikkelingen op het gebied van VTH beschreven.
3. Terugblik	In dit hoofdstuk wordt teruggeblikt op de aandachtspunten uit het VTH-Jaarverslag 2022 en wordt ingegaan op het IBT-rapportage.
4. Organisatie, middelen en ketenpartners	In dit hoofdstuk staat beschreven hoe onze organisatie is opgebouwd. Daarnaast wordt weergegeven de beschikbare formatie, financiële middelen en onze samenwerkingspartners.
5. Overgangsjaar 2023	In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de reden waarom het VTH-uitvoeringsprogramma een looptijd van twee jaar heeft.
6. Doelen en activiteiten	In dit hoofdstuk staan de doelstellingen omschreven waar de komende periode extra inzet op wordt gepleegd.
7. Programma omgevingsrecht	Hierin wordt een prognose van de capaciteit weergegeven voor de uitvoering van de VTH-taken op het gebied van omgevingsrecht.
8. Programma APV en bijzondere wetgeving	Hierin wordt een prognose van de capaciteit weergegeven voor de uitvoering van de VTH-taken op het gebied van APV en bijzondere wetgeving.
9. Bijlagen	Diverse bijlagen, zoals een lijst met afkortingen/begrippenlijst, een organogram, een overzicht van de operationele doelstellingen en een lijst met bijzondere lokale omstandigheden in het kader van de Wkb.

2. Ontwikkelingen

In dit hoofdstuk wordt op hoofdlijnen ingegaan op de belangrijkste ontwikkelingen. Zij hebben een grote invloed op onze uitvoering binnen vergunningverlening, toezicht en handhaving.

2.1 Omgevingswet

De ambities van de wetgever met het invoeren van de Omgevingswet (Ow) zijn groot. In de praktijk worden de veranderingen stap voor stap gerealiseerd. Waarmee vooral gezegd is dat de Ow een transitie beoogd die jaren in beslag neemt en waar veel middelen voor nodig zijn. De Ow betekent grote(re) veranderingen, waarin technische normen en een goede ruimtelijk ordening niet meer leidend zijn, maar een plaats krijgen tussen alle van belang zijnde facetten bij een (voorgenomen) ontwikkeling. Ontwikkelingen waarbij de omgeving betrokken moet worden (participatie), en waarover sneller besloten moet worden.

Voor de gemeente zijn vanuit het Rijk geen extra middelen ter beschikking gesteld om deze ambities te realiseren. Gezien de beperkte financiële middelen ten opzichte van de uit te voeren taken bij de gemeente kan al wel worden gesteld dat de ambities, zoals de rijksoverheid deze heeft gesteld, niet kunnen worden gerealiseerd. En dat de invulling met name een focus zal hebben op datgene wat absoluut wettelijk verplicht (bijvoorbeeld afhandeling van aanvragen binnen wettelijke termijn en het op tijd hebben van een Omgevingsplan) is en de invulling van de ambities op een sobere wijze zal plaatsvinden. Het omgevingsrecht, dat voorheen in 26 verschillende wetten stond, is gebundeld in de Ow. Daarmee is een samenhangend stelsel voor het omgevingsrecht gemaakt, waarin inhoud, procedures en beleidsvorming zijn opgenomen. Het doel van de Ow is om betere mogelijkheden voor een integraal beleid te bieden, een betere bruikbaarheid van het omgevingsrecht en een substantiële vereenvoudiging in het omgevingsrecht. Na jarenlang uitstel treedt de Ow per 1 januari 2024 in werking. Om de overgang van het huidige stelsel naar het nieuwe stelsel soepel te laten verlopen, is er voorzien in overgangsrecht.

Bestemmingsplannen naar omgevingsplan

Het bestemmingsplan is op dit moment in de ruimtelijke ordening het belangrijkste juridische instrument. Onder de Ow verdwijnen de bestemmingsplannen en komt daarvoor per gemeente één gemeente dekkend omgevingsplan in de plaats. Dat ene dekkende omgevingsplan bestaat uit de optelsom van verschillende deelplannen die in de loop der jaren tot 2032 zullen worden opgesteld. In totaal worden circa 125 bestemmingsplannen en beheersverordeningen vervangen door één omgevingsplan voor de gemeente Heerenveen. Zodra de Ow in werking treedt, worden de huidige bestemmingsplannen opgenomen in het tijdelijke deel van het omgevingsplan dat direct van rechtswege van kracht is. Inhoudelijk gaat het dan nog om dezelfde bestemmingsplanregels. De toepassing van die regels verandert wel, omdat de Ow uitgaat van 'evenwichtige toedeling van functies aan locaties', terwijl bij een bestemmingsplan het beperkte toetsingscriterium 'goede ruimtelijke ordening' leidend is. Een voorbeeld hiervan is de functie 'verblijfsgebied' die onder de Ow meer ruimte tot maatwerk biedt. De term 'verblijf' is namelijk breder dan alleen wonen of verblijfsrecreatie. Zo is het mogelijk om een pand te betrekken

als zorginstelling zonder de bestemming 'wonen' te moeten wijzigen naar de bestemming 'maatschappelijk' of gebruik te moeten maken van de kruimelregeling.

Verordening naar omgevingsplan

Het omgevingsplan bevat de regels voor het hele grondgebied van de gemeente over de fysieke leefomgeving. Nu staat een deel van deze regels in een tiental gemeentelijke verordeningen. In het tijdelijk omgevingsplan worden van rechtswege een beperkt aantal verordeningen meegenomen. Voor overige, op de fysieke leefomgeving betrekking hebbende (delen van) verordeningen, moet de gemeente zelf besluiten over het opnemen in het omgevingsplan. Deze verordeningen blijven dus apart van het tijdelijk omgevingsplan gelden en worden pas onderdeel van het omgevingsplan als ze in het nieuwe omgevingsplan worden opgenomen.

Einde overgangssituatie

In de praktijk is vanaf 1 januari 2024 dus sprake van een overgangssituatie, waarbij met 'oude lokale regels' een nieuwe wet uitgevoerd moet worden. Pas als er voor de hele gemeente een nieuw omgevingsplan volgens de regels van de Ow is opgesteld, komt aan deze overgangssituatie een eind. Gemeenten hebben tot 2032 de tijd om het nieuwe omgevingsplan te maken.

2.2 Wet kwaliteitsborging voor het bouwen

Op 1 januari 2024 treedt de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) in werking. De Wkb zorgt voor grote veranderingen in het bouwrecht en heeft grote gevolgen voor onder meer opdrachtgevers, projectontwikkelaars, architecten, aannemers en gemeenten. Het doel van de wet is de bouwkwaliteit verder te verhogen, de positie van de consument te verbeteren, en het stimuleren van kwaliteitsverbetering en faalkostenvermindering.

De Wkb wordt gefaseerd ingevoerd, om te beginnen voor eenvoudige (nieuwbouw)bouwactiviteiten, de zgn. gevolgklasse¹. Voor het technische deel van de bouwactiviteiten verdwijnt de vergunningplicht en hiervoor komt een meldingsplicht in de plaats. Hierdoor hoeft de gemeente niet meer te toetsen aan de bouwtechnische voorschriften. Ook het toezicht op de uitvoering van de bouw is niet meer aan de gemeente. Dit wordt uitgevoerd door een private kwaliteitsborger. Zonder een positieve verklaring van de kwaliteitsborger mag de gemeente de ingebruikname van het bouwwerk tegenhouden. De gemeente registreert deze private kwaliteitsborging en archiveert de bouwdocumenten. De gemeente kan als bevoegd gezag handhavend optreden, de private kwaliteitsborger heeft deze bevoegdheid niet.

2.3 Duurzaam bouwen

Energie neutraliteit en het steeds meer beperken van het gebruik van niet duurzame grondstoffen bij de bouw zijn leidende ontwerpprincipes geworden. Dit is ook het gevolg van steeds strengere wet- en regelgeving. De afdeling VVTH speelt een rol in deze transitie, waarbij deze rol binnen de beperkte bestaande capaciteit door herprioritering van inzet gevonden moeten worden.

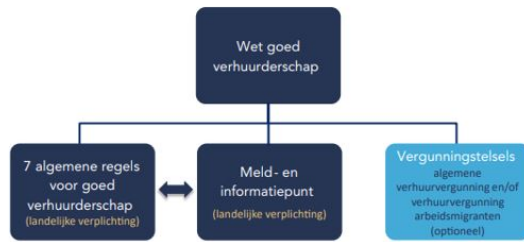
Een goed voorbeeld van deze ontwikkeling is de (hybride) warmtepomp, die vanaf 2026 de norm wordt voor het verwarmen van woningen, winkels, scholen en kantoren. Deze nieuwe standaard geeft een impuls aan de verduurzaming van woningen en gebouwen, vermindert het verbruik van aardgas en stimuleert de technische ontwikkeling van de warmtepomp. De hybride warmtepomp is hierbij voor veel woningen een logische keuze, maar er zijn ook andere oplossingen. Zoals een volledig elektrische warmtepomp of een aansluiting op een warmtenet, bijvoorbeeld stadsverwarming. Ook zijn er uitzonderingsmogelijkheden voor situaties waarin de norm niet goed kan worden toegepast, bijvoorbeeld vanwege geluidseisen, noodzakelijke aanpassingen aan de woning of wanneer de verwarmingsinstallatie tot onevenredig hoge kosten leidt. Monumenten worden vooralsnog op voorhand uitgezonderd, vanwege complexe vergunningstrajecten. Voor appartementen geldt hetzelfde vanwege aandachtspunten op het gebied van geluid en ruimtelijke inpassing. Tenslotte speelt bij de opkomst van warmtepompen dat er ook meer geluidshinder is. Er gelden wettelijke geluidseisen voor (nieuw te plaatsen) warmtepompen bij woningen en gebouwen. Bij al deze aspecten, van energie neutraliteit van een gebouw tot nachtelijke geluidsoverlast speelt de afdeling VVTH een rol.

2.4 Goed verhuurderschap

Op 1 juli 2023 treedt de Wet goed verhuurderschap (Wgv) in werking. Gemeenten moeten de wet gaan handhaven en een meldpunt inrichten voor klachten over verhuurders. En gemeenten mogen besluiten een verhuurvergunning in te voeren. Het doel van de wet is om ongewenste verhuurpraktijken te voorkomen en tegen te gaan bij alle groepen huurders, waaronder arbeidsmigranten. Het rijk komt met deze wet bovendien tegemoet aan de wens van veel gemeenten om te kunnen optreden bij misstanden op de lokale huurmarkt. Het is nog niet duidelijk hoe deze wet door de gemeente Heerenveen uitgevoerd

1) Het gaat bij gevolgklasse 1 om eenvoudige verbouwingen, eengezinswoningen en eenvoudige bedrijfspanden.

gaat worden. In dit uitvoeringsprogramma is geen rekening gehouden met de uitvoering van deze nieuwe taak door de afdeling VVTH.

Drie instrumenten voor gemeenten

Om de doelstelling te kunnen bereiken, introduceert de wet drie instrumenten:

1. Het instellen van een gemeentelijk meldpunt (verplicht). Bij het door het college in te stellen meldpunt kunnen huurders (inclusief arbeidsmigranten), woningzoekenden, omwonenden en anderen terecht met signalen en klachten over ongewenst gedrag van verhuurders of verhuurbe-middelaars. Daarmee vormt het meldpunt een belangrijke basis voor de gemeentelijke handhaving.
2. Het handhaven van algemene regels (verplicht). De wet stelt een basisnorm voor goed verhuurderschap vast door middel van landelijk geldende algemene regels. Het college is belast met de handhaving van de wet.
3. Het invoeren van een verhuurvergunning regulier en arbeidsmigranten (optioneel). De wet biedt gemeenten de mogelijkheid om twee soorten verhuurvergunning in te voeren:
  - o De algemene verhuurvergunning voor te bepalen categorieën reguliere woonruimten. Deze is gebiedsgebonden en geldt alleen voor de aangewezen gebieden.
  - o De verhuurvergunning arbeidsmigranten voor verblijfsruimten. Hiermee kunnen gemeenten sturen op kwalitatief goede huisvesting voor arbeidsmigranten. Deze vergunning kan inge-voerd worden voor het gehele grondgebied van de gemeente.

De gemeenteraad kan besluiten om een of beide verhuurvergunningen in te voeren, door vaststelling van een verhuurverordening.

2.5 Digitalisering en modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer

De Ow brengt een aantal grote stappen in de verdere digitalisering met zich mee. Veel meer informatie wordt op een toegankelijker manier ontsloten. Ook dit is een ontwikkeling, in die zin dat de digitale systemen rond de invoering van de wet beschikbaar komen, maar nog wel gevuld moeten worden met informatie. Dit speelt bijvoorbeeld bij het omgevingsplan en de activiteit gericht ontsluiten van de regels. Bij het verder digitaliseren van aanvraag- en behandel processen. En het steeds breder beschikbaar komen (daartoe gedigitaliseerde) informatie. De wetgever speelt in op deze ontwikkelingen met ver-plichtingen voor de gemeente, voor veel activiteiten de ingang van de overheid. De vindbaarheid van informatie wordt zo vergroot, de mogelijkheden voor digitale dienstverlening worden verder uitgebreid.

Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer

De Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (Wmebv) treedt op 1 juli 2024 in werking . De wet regelt dat burgers en bedrijven hun zaken die ze met de overheid moeten doen, digitaal kunnen afhandelen. Zij krijgen daarmee het recht om officiële berichten, zoals aanvragen voor vergunningen en bezwaarschriften, elektronisch aan het bestuursorgaan te zenden. Daarnaast verbetert hun rechts-positie in het digitale contact met de overheid. De mogelijkheid om per post met de overheid te com-municeren blijft. De Algemene wet bestuursrecht (Awb) geeft burgers en bedrijven de keuze tussen de papieren of de digitale weg.

Ondersteuning voor burgers

De Wmebv regelt ook dat er een zorgplicht voor ondersteuning bij alle communicatie met de overheid (ook niet elektronisch) komt. We moeten onze dienstverlening aan burgers dan ook goed onderhouden, bijvoorbeeld door aandacht te geven aan ondersteuning bij het gebruik van digitale informatie.

2.6 Energielabel C-verplichting voor kantoorgebouwen

Per 1 januari 2023 moet een kantoorgebouw minimaal energielabel C hebben. Dit betekent een primair fossiel energiegebruik van maximaal 225 kWh per m² per jaar. Voldoet het gebouw dan niet aan de eisen, dan mag het niet meer als kantoor worden gebruikt. Deze verplichting staat in het Bouwbesluit en na inwerkingtreding van de Ow in het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl). Bij de gemeente, waar het kantoorgebouw is gevestigd, ligt de bevoegdheid om te handhaven. Ook de gemeente Hee-

renveen gaat uitvoering geven aan deze verplichting. Hiertoe wordt een uitvoeringsplan opgesteld. Dit uitvoeringsplan beschrijft de processtappen van toezicht en handhaving. In de eerste helft van 2023 zijn de kantoo-reigenaren aangeschreven en geïnformeerd over de verplichting. In de tweede helft van 2023 wordt, bij het beschikbaar komen van middelen uit de transitie energie van morgen, de toezicht en handhaving opgestart.

2.7 VTH-Beleidsplan 2023

Het VTH-beleid beschrijft in hoofdlijnen de uitgangspunten, doelen en wijze van uitvoering van de gemeentelijke taken voor vergunningverlening, toezicht en handhaving. Daarbij beschrijft het op welke wijze en met welke middelen de gemeente optreedt wanneer bedrijven of burgers wet- en regelgeving niet of niet voldoende naleven. Op 18 mei 2023 is ons nieuwe VTH-beleid 'VTH-Beleidsplan 2023' in werking getreden. Daarmee voldoen wij weer aan de actuele wet- en regelgeving en sluiten we aan op de laatste ontwikkelingen, zoals werken vanuit de bedoeling, integraal handelen, partnerschappen en nieuwe wetgeving (Ow, Wkb). De volgende stap van het programmatisch werken is het opstellen van uitvoeringsprogramma, dit VTH-Uitvoeringsprogramma 2023/2024. Onderdeel hiervan is het beschrijven welke activiteiten wij in deze periode gaan uitvoeren om de doelen en ambities uit het VTH-Beleidsplan 2023 te realiseren.

2.8 Vakgroep Omgevingsrecht

Per 1 november 2022 zijn de teams juridische beleidsmedewerkers van de afdeling VVTH en de juridische planologie van de afdeling RO samengevoegd en ondergebracht bij Team Wonen en Leven van de afdeling RO. Deze samenvoeging komt voort uit de behoefte om intensiever samen te werken en één team te gaan vormen. De werkzaamheden van beide teams hebben overlap en met de komst van de Ow gaan deze nog meer overlappen. Daarbij is het nieuwe team minder kwetsbaar op functies en kan een betere werkverdeling plaatsvinden. Dit betekent ook dat onder aansturing van de afdeling RO VTH-taken worden uitgevoerd en niet meer alles onder de afdeling VVTH valt. Deze taken vallen onder de Vakgroep Omgevingsrecht binnen het Team Wonen en Leven.

3. Terugblik

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op het vervolg van de bevindingen uit het VTH-Jaarverslag 2022 en de rapportage van het IBT.

3.1 VTH-Jaarverslag 2022

Het VTH-Jaarverslag 2022 bevat conclusies en aanbevelingen. De aanbevelingen worden meegenomen in dit uitvoeringsprogramma. Hieronder de aanbevelingen uit het jaarverslag en wat wij doen met deze aanbevelingen:

Ambities

- *“Voor 2022 waren er volledig nieuwe doelen gesteld die afwaken van het op dat moment geldende VTH-beleid. Deze doelen waren bij de medewerkers opgehaald en speelden in op de actuele problematiek in de uitvoering. Dit gaf de mogelijkheid om te experimenteren met het anders toepassen van doelen en bijbehorende activiteiten. De opgedane ervaring wordt meegenomen in de toekomstige uitvoeringsprogramma's die hun aansluiting krijgen bij het nieuwe VTH-beleid. Enkele aandachtspunten zijn:*
  - o *het stellen van haalbare activiteiten bij doelen;*
  - o *duidelijke overeenstemming over de aanpak;*
  - o *eigenaarschap;*
  - o *juiste inrichting systemen en gebruik door medewerkers voor monitoring;*
  - o *ruimte om bij te sturen door actuele ontwikkelingen.”*
- *“Uit de evaluatie is gebleken dat het uitvoeringsprogramma voor 2022 behoorlijk ambitieus was. Meerdere activiteiten zijn niet behaald door een tekort aan capaciteit. Personele wisselingen en uitval en te veel werken vanuit de waan van de dag maakten het lastig om te investeren in de doelstellingen. Van belang is om de capaciteit op orde te brengen en te borgen.”*

In de VTH-beleidscyclus speelt het stellen van doelen (voortkomend uit de probleem- en risicoanalyse) een belangrijke rol. Het nieuwe VTH-Beleidsplan 2023 bevat 22 doelen. Deze doelen zijn grotendeels met de betrokken medewerkers uitgewerkt tot activiteiten die 'smart' zijn geformuleerd. Aan ieder doel is een medewerker gekoppeld die de uitvoering van de gekoppelde activiteit(en) coördineert. De inrichting van de systemen zijn nog volop in ontwikkeling. In de cyclus van programmeren en evalueren wordt rekening gehouden met de actuele ontwikkelingen. Zo nodig wordt er bijgestuurd.

In een krappe arbeidsmarkt is het lastig om de capaciteit op orde te brengen. Ondanks deze belemmering zijn de vacatures grotendeels ingevuld. Hierbij is ook veel tijd gestoken in onboarding, zodat nieuwe medewerkers goed voorbereid aan hun nieuwe baan beginnen.

Ontwikkelingen

- *“De vele ontwikkelingen op het gebied van de fysieke leefomgeving vragen om enige flexibiliteit in de uitvoering. Hierbij dient rekening te worden gehouden in het komende uitvoeringsprogramma. Daarbij vragen de ontwikkelingen ook om nieuw VTH-beleid. Het nieuwe VTH-beleid volgt in 2023.”*
- *“In 2022 is veel tijd gestoken in het voorbereiden op de komst van de Ow en de Wkb. Met het zicht op de inwerkingtredingsdatum van 1 januari 2024, zal in 2023 de druk worden opgevoerd om de laatste voorbereidingen af te ronden. Bij de programmering dient rekening te worden gehouden met deze voorbereidingen, zodat hiervoor voldoende tijd is.”*

Het nieuwe VTH-Beleidsplan 2023 is op 18 mei 2023 inwerking getreden. In het beleid is zoveel mogelijk rekening gehouden met de ontwikkelingen. In het uitvoeringsprogramma wordt daar waar nodig inzet voor gepland.

Trends

- *“Landelijke ontwikkelingen en trends, zoals dark stores en openbare laadstations, komen niet voor in de gemeente Heerenveen. Dat wil niet zeggen dat het niet gaat komen. Het is belangrijk om deze landelijke ontwikkelingen en trends te volgen om adequaat in te kunnen spelen op vragen en problemen als het zich binnen de gemeente Heerenveen voordoet.”*
- *“Een aandachtspunt is het groeiende aantal zienswijzen bij en bezwaarschriften na de vergunningverlening. De burger wordt steeds mondiger en heeft sneller een mening. Het behandelen van zienswijzen en bezwaarschriften neemt veel tijd in beslag. Deze tijd is niet altijd door de aard van de vergunning (bijvoorbeeld bij een evenement dat wordt gehouden op een bepaalde datum) ruim aanwezig.”*

Wij volgen de landelijke trends en monitoren onze uitvoering om lokale trends te ontdekken, zodat wij hierop snel kunnen inspelen. In het jaarverslag worden de trends weergegeven en in het uitvoeringsprogramma wordt de uitvoering bijgestuurd. In dit uitvoeringsprogramma wordt rekening gehouden met de groeiende inzet op zienswijzen en bezwaarschriften bij evenementen.

Overlast

- *“Het aantal warmtepompen in de gemeente Heerenveen groeit. Een veel voorkomend probleem bij warmtepompen is geluidsoverlast. Om goed in te kunnen spelen op dit probleem is een werkproces en juiste geluidsapparatuur nodig.”*

Op dit moment wordt de controle op geluidsoverlast uitgevoerd door de De Fryske Utfieringstsjinst Miljeu en Omjouwing (FUMO). Dit is een extra taak die is belegd bij de FUMO. Tussen de klacht en de controle zit soms maanden tussen. Jaarlijks hebben wij tussen de 20 à 30 klachten over geluidsoverlast, waarbij geluidsapparatuur ingezet kan worden. De gemeente is op dit moment niet in staat om deze metingen zelf uit te voeren, vanwege de techniek, te weinig capaciteit en kennis. Dit maakt ons afhankelijk van de inzet door de FUMO. Wij gaan onderzoeken over de mogelijkheden om de uitvoering weer binnen de gemeente te organiseren en dit afwegen tegen de inzet van de FUMO. Indien de keuze valt om het weer binnen de gemeente te organiseren wordt er een werkproces opgesteld en geïnvesteerd in het maken van de ijker en het onderhouden ervan.

Samenwerking

- *“Team Veiligheid doet steeds vaker een beroep op de milieu- en bouwinspecteurs. Bij ieder verzoek dient goede afstemming plaats te vinden, zodat helder is wat er van elkaar verwacht wordt binnen de mogelijkheden.”*

Tussen de toezichthouders en het Team Veiligheid zijn gesprekken geweest over de samenwerking. Hierbij is afgesproken dat bij ieder verzoek afstemming plaatsvindt. Dit helpt in het aanbrengen van een prioritering tegenover andere werkzaamheden. Bij het verzoek wordt o.a. gekeken naar de grondslag om op te kunnen treden en de belangen die erbij spelen.

Aanpassing

- *“Het werk van de milieu-inspecteur verandert. Het controleren op het aantal bedrijven wordt onder de Ow minder. Daarentegen komt het toezicht op milieubelastende activiteiten voor huishoudens erbij. Dit vraagt om een andere aanpak dan bij grote bedrijven.”*
- *“Het Heerenveens model beperkt de technische controle en toetsing bij gebouwen op de aspecten constructieve veiligheid, brandveiligheid en ventilatie. Het valt op dat deze beperkte focus heeft*

geleid tot een zeer hoge (spontane) naleving op de genoemde aspecten. Daarnaast wordt geconstateerd dat andere aspecten in belang zijn toegenomen (bijvoorbeeld duurzaamheid). Een andere methodiek is nodig om ook andere aspecten in de juiste mate aandacht te geven."

Onder de Ow veranderen de taken op het gebied van milieu. Daarnaast vraagt de Ow om een verandering in werkwijze en gedrag. Hierdoor moet opnieuw worden gekeken hoe de uitvoering verloopt. Dit is deels ook ervaren en bijsturen.

Beleid

- *"Na de coronamaatregelen worden weer volop evenementen georganiseerd. Naast openbare orde en veiligheid spelen natuur, duurzaamheid en vooral gezondheid en hygiëne steeds meer een belangrijke rol bij evenementen. Om de risico's op deze aspecten te beperken en te ontnemen is nieuw evenementenbeleid van belang."*

In 2023 is een nieuwe evenementencoördinator aangesteld. Zij heeft als opdracht om het oude beleid te herzien.

Capaciteit

- *"De beperkte personeelscapaciteit bij de boa's zorgt ervoor dat de verlangde doorontwikkeling van het team uitblijft. Deze doorontwikkeling is nodig om effectief op te kunnen treden."*

Bij het vaststellen van het Integraal Veiligheidsplan (IVP) zijn voorstellen gedaan voor investeringen die het niveau van de ambities uit het IVP bepalen. Hierbij is ook gevraagd om te investeren in de boa's. Deze investering is beperkt gebleven tot een uitbreiding van 1 fte. Dit betekent geen achteruitgang van de huidige inzet, maar het niveau van de ambities uit het IVP blijven onhaalbaar.

3.2 Toezichtplan IBT

De provincie houdt toezicht op de uitvoering van wettelijke taken door gemeentes. Als toezichthouder monitort de provincie onder andere of gemeentes de regels omtrent de VTH-taken correct uitvoeren. De provincie Fryslân houdt toezicht op de gemeente Heerenveen op basis van het beleidsplan IBT 'Interbestuurlijk Toezicht Fryslân' over de domeinen waarop de provincie toezichthouder is. In aanloop naar een nieuw beleidskader heeft de provincie Fryslân onze gemeente beoordeeld volgens een nieuwe stijl met als uitgangspunten dialoog en risicogericht maatwerk. Hiervoor is een dialoogsessie gehouden en een thematisch onderzoek binnen het domein omgevingsrecht (VTH).

Op 10 mei 2023 heeft de gemeente Heerenveen een terugkoppeling van de provincie Fryslân ontvangen. In deze terugkoppeling is voor het domein omgevingsrecht aangegeven dat er sprake is van een sluitende beleidscyclus. Een aantal opmerkingen werden geplaatst. Hieronder de opmerkingen met onze reactie erop:

- *"De handhaving van de niet basistaken (thuis taken) zijn niet afgestemd met OM."*

Bij het maken van ons nieuwe beleid (inmiddels vastgesteld op 18 mei 2023) heeft er een gesprek plaatsgevonden met het OM over de niet basistaken.

- *"Het is niet bekend in hoeverre de gemeenteraad betrokken is geweest bij het vaststellen van het VTH-jaarverslag en VTH-uitvoeringsprogramma door het college."*

De gemeenteraad is steeds direct na het vaststellen van ons VTH-jaarverslag en VTH-uitvoeringsprogramma op de hoogte gebracht met een raadsinformatiebrief en van de beleidsstukken.

3.3 Bijstellen VTH-Beleidsplan 2023

Door de inwerkingtreding van het VTH-Beleidsplan 2023 op 18 mei 2023 is het te vroeg om stil te staan bij de vraag of het beleid moet worden bijgesteld. Dit zal onderzocht worden bij de evaluatie over de uitvoering van 2023 en 2024. De geleerde lessen uit de uitvoering van 2022 zijn verwoord in paragraaf 3.1. Door recente ontwikkelingen met de Wkb is enkel een aanvulling op het VTH-Beleidsplan 2023 nodig. Deze aanvulling ziet op aantal beleidskeuzes voor de uitvoering van de Wkb.

Beleid Wkb

Bij het opstellen van dit uitvoeringsprogramma was het beleid voor de uitvoering van de Wkb nog in ontwikkeling. Wij verwachten dit in de eerste helft van 2024 te kunnen vaststellen. Tot die tijd is de in paragraaf 5.2 beschreven aanpak van kracht.

4. Organisatie, middelen en ketenpartners

Dit hoofdstuk geeft een beeld van hoe wij onze uitvoeringstaken op het gebied van vergunningen, toezicht en handhaving hebben georganiseerd.

4.1 Organisatorische verbanden en uitvoering

Binnen de afdeling Veiligheid, Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VVTH) zijn bijna alle taken op het gebied van milieu, brandveiligheid, bouw en openbare orde ondergebracht. De afdeling omvat de gehele keten van vergunningverlening, toezicht en handhaving. Ook de administratieve en juridische ondersteuning van de vergunningverleners en toezichthouders maakt onderdeel uit van de afdeling VVTH. Bepaalde taken op het gebied van milieu en brandveiligheid zijn uitbesteed. De FUMO doet een deel van onze milieutaken en de Veiligheidsregio Fryslân (VRF) doet een deel van onze brandveiligheidstaken. De gemeente blijft het bevoegde gezag over deze taken. Het opdrachtgeverschap voor deze taken is belegd bij de afdeling VVTH. Het organogram van de afdeling VVTH is opgenomen in bijlage 9.2.

4.2 Beschikbare formatie

Voor de wettelijke taken en de doelstellingen uit het uitvoeringsprogramma heeft de afdeling VVTH een geplande formatie beschikbaar van 34,7 en een feitelijk formatie van 33,3². Hierbij gaat het om een totaal van 40.302,1 productieve uren. Deze cijfers zijn op basis van 2023 berekend. Voor 2024 kan het verschil tussen geplande formatie en feitelijke formatie anders liggen. Daarbij vallen de productieve uren per fte in 2024 met 1% hoger uit. De beschikbare capaciteit bij de afdeling VVTH voor de uitvoering van alle taken op het gebied van vergunningen, toezicht en handhaving is per jaar³ als volgt:

Capaciteit vergunningverlening omgevingsrecht

Functie	Team	Formatie gepland (fte)	Formatie feitelijk (fte)	Productieve uren ⁴
Bouw en RO				
WABO vergunningverlener bouw ca.	Bouwvergunningverlening	6,0	6,6	7253,9
Medewerker frontoffice	Frontoffice	1,7	3,7	2022,4
Administratief Proc.me-dew.bijz.wetten APV ca. ⁵	APM	5,5	4,1	6672,6
Subtotaal		13,2	14,3	16159,6
Milieu				
WABO vergunningverlener milieu ca.	Milieuadviseurs	3,4	3,5	4056,9
Subtotaal		3,4	3,5	4056,9
Juridisch⁶				
Juridisch beleidsmedewerker	Vakgroep Omgevingsrecht	1,8	1,8	2155,6
Juridisch medewerker	Vakgroep Omgevingsrecht	1,0	1,0	1211,0
Subtotaal		2,8	2,8	3366,6
Totaal		19,3	20,6	23681,1

Capaciteit vergunningverlening bijzondere wetten

Functie	Team	Formatie gepland (fte)	Formatie feitelijk (fte)	Productieve uren
Medewerker Frontoffice ca.	Bijzondere wetten	2,6	2,9	3088,1

2) Peildatum 1 januari 2023.

3) De beschikbare capaciteit kan gedurende het jaar nog veranderen door het aan- of vertrekken, dan wel inhuren van medewerkers.

4) Productieve uren op basis geplande formatie van 2023 (1.211).

5) Voluit geschreven: 'Administratief Procedureel medewerker bijzondere wetten Algemene Plaatselijke Verordening cum annexis'.

6) Functies zijn ondergebracht bij de afdeling RO.

Juridisch administratief medewerker	Bijzondere wetten	0,7	0,7	811,4
Evenementen coördinator	Bijzondere wetten	1,0	1,0	1211,0
Totaal		4,2	4,6	5110,4

Capaciteit toezicht en handhaving omgevingsrecht

Functie	Team	Formatie gepland (fte)	Formatie feitelijk (fte)	Productieve uren
Bouw				
Inspecteur (accent bouw)	Bouw-handhaving	3,3	3,0	3935,8
Administratief Procedureel Medewerker	APM	0,3	0	363,3
Subtotaal		3,6	3	4299,1
Milieu				
Inspecteur (accent milieu)	Milieu-handhaving	1,0	0,9	1211,0
Junior Inspecteur Milieu	Milieu-handhaving	1,0	0,0	1211,0
Administratief Procedureel Medewerker	APM	0,3	0,0	363,3
Subtotaal		2,03	0,9	2785,3
Brandveiligheid				
Inspecteur (accent brandpreventie)	Brandveiligheid	0,9	0,9	1077,8
Inspecteur (accent horeca)	Brandveiligheid	1,0	1,0	1211,0
Administratief Procedureel Medewerker	APM	0,3	0,0	363,3
Subtotaal		2,2	1,9	2652,1
Juridisch				
Juridisch beleidsmedewerker	Juristen handhaving	3,5	0,8 ⁷	4190,1
Subtotaal		3,5	0,8	4190,1
Totaal		10,6	7,5	9094,6

Capaciteit toezicht en handhaving publiek domein

Functie (afgelopen jaar)	Team	Formatie gepland (fte)	Formatie feitelijk (fte)	Productieve uren
Uitvoering				
Buitengewoon Opsporingsambtenaar (senior)	BOA	1,0	1,0	1211,0
Buitengewoon Opsporingsambtenaar (medior)	BOA	2,0	2,0	2422,0
Juridisch				
Ondersteuning BOA	BOA	0,0	0,4	0,0
Senior juridisch adviseur	Veiligheid	0,5	0,5	605,5
Subtotaal		0,5	0,9	605,5
Totaal		3,5	3,9	5074,1

4.3 Financiële middelen

De financiële borging voor de formatie is vastgelegd in de Themabegroting 2023 - 2026 van de gemeente Heerenveen. De geraamde uren en middelen van de FUMO en VRF zijn vastgelegd in dienstverleningsovereenkomsten en zijn geborgd in de meerjarenbegroting. De beschikbare middelen en de te verwachte

7) Feitelijke formatie wordt aangevuld door inzet advocatenbureau.

opbrengsten hebben betrekking op 2023. De verwachting is dat de genoemde bedragen voor 2024 op bepaalde posten afwijken en voor het overige nagenoeg hetzelfde zijn.

Gereserveerde middelen

Financiële lasten	
Salariskosten ⁸	€ 3.584.495,00
Budget vervangend personeel	€ 1.270.534,00
Opleidingskosten	€ 110.015,00
Materiële kosten (specifiek ⁹)	€ 125.657
Bijdrage FUMO	€ 610.360,00
Bijdrage VRF	€ 37.375,00
Bijdrage overige verbonden partijen ¹⁰	€ 186.436,00

Het budget voor inhuur is meer dan verdubbeld ten opzichte van het jaar ervoor. Het extra geld is voor het toepassen van maatwerk (werken vanuit de bedoeling), het uitvoeren van het IVP en ook met name voor de voorbereiding op de Ow. Dit bedrag zal voor 2024 weer lager uitvallen. Het geld voor het toepassen van maatwerk verdwijnt en voor het uitvoeren van het IVP verplaatst het zich naar de salariskosten. Vanaf 1 januari 2024 wordt gewerkt onder de Ow. Extra kosten die worden gemaakt worden betaald uit een apart budget voor het project Omgevingswet.

Onder het budget van overige verbonden partijen valt ook juridische ondersteuning bij complexe en langlopende procedures van geweigerde vergunningen. Dit loopt door een aantal lopende procedures ontzettend op. De verwachting is dat voor 2024 meer budget nodig is om dit op te pakken.

Naast de kosten voor de uitvoering van de VTH-taken levert het ook inkomsten op uit leges en staangelden. Hieronder staan de verwachte inkomsten vermeld op basis van 2022.

Verwachte leges/staangelden

Financiële baten	
Leges WABO	€ 1.690.887,00
Leges APV/bijzondere wetten	€ 12.344,00
Staangelden Pinksterkermis	€ 76.097,00
Staangelden losse standplaatsen	€ 2.799,00

4.4 Samenwerkingspartners

FUMO

De FUMO is de omgevingsdienst van Friesland. Zij verleent vergunningen, houdt toezicht en geeft advies op het gebied van natuur- en milieuwet- en regelgeving. Dat doet de FUMO in opdracht van de deelnemers (alle 18 Friese gemeenten, de provincie Fryslân en Wetterskip Fryslân). Landelijk wordt vastgesteld welke taken er bij de FUMO moeten worden ondergebracht, zgn. basistakenpakket, daarnaast mogen de deelnemers meer taken aan de FUMO opdragen (plustaken). In samenwerking met de deelnemers stelt de FUMO jaarlijks een uitvoeringsprogramma op voor haar werkzaamheden. De FUMO voert voor de gemeente Heerenveen een aantal van de VTH-taken uit op het gebied van milieu. De samenwerkingsafspraken tussen de FUMO en de gemeente Heerenveen liggen vast in een dienstverleningsovereenkomst die jaarlijks wordt bijgesteld. Zij rapporteert ieder tertaal over de voortgang van de uitvoering van haar taken voor de gemeente Heerenveen.

VRF

De VRF is een belangrijke ketenpartner voor gemeenten. De VRF ondersteunt de gemeente Heerenveen bij de brandveiligheidstaken bij gebouwen (zgn. maatwerkpakket 1). De VRF is de adviseur van de gemeente en heeft geen mandaat voor vergunningverlening of handhaving. Dit blijft de gemeente zelf

8) De salariskosten is het totaal van de afdeling VVTH. Dit is inclusief Team Veiligheid, Team APM etc. Zij voeren weliswaar geen VTH-taken uit maar ondersteunen of werken samen met de teams die dit wel doen.

9) Het gaat om materiële middelen die o.a. nodig zijn voor de uitvoering van de VTH-taken, zoals meetapparatuur, beschermings- en communicatiemiddelen. Algemene middelen, zoals kantoormiddelen, vallen hierbuiten.

10) Hieronder valt o.a. de GGD (kinderopvang), Hus & Hiem, Econstruct Ingenieursbureau.

doen. Daarnaast heeft de VRF een adviestaak bij grote(re) evenementen en kan een beroep worden gedaan op het delen van inhoudelijke kennis bij ingewikkelde vraagstukken.

Hûs en Hiem

Hûs en Hiem is een adviescommissie voor ruimtelijke kwaliteit. Het is een onafhankelijke commissie die voor de gemeente Heerenveen beoordeelt of het uiterlijk of de plaatsing van een bouwwerk in strijd is met (redelijke) eisen van welstand en voor het behoud van monumentale waarden. Zij brengen hierover een advies. Bij een negatief advies kan een omgevingsvergunning worden afgewezen.

InPublic B.V.

InPublic B.V. speelt een belangrijke rol bij het in goede banen leiden van het gebruik van parkeerruimte. Zij ondersteunen de gemeente Heerenveen bij onder andere geldgaring, handhaving, fiscale parkeercontrole, fietshandhaving en handhaving van de blauwe zone. Ook behandelen zij aanvragen voor parkeervergunningen en -ontheffingen, bezwaarschriften en beroepschriften.

Stichting Caleidoscoop

Stichting Caleidoscoop is een welzijnsorganisatie. Zij voeren buurtbemiddeling uit in de gemeente Heerenveen. Iedereen die een oplossing zoekt voor een burenruzie kan zich bij deze stichting aanmelden. Van belang is dat beide burenen vrijwillig deelnemen aan de buurtbemiddeling. Zij moeten de tijd hebben om met elkaar te praten en de wil hebben om het probleem op te lossen. De stichting kijkt naar het soort conflict, de achtergrond van het conflict en de wijk waarin het speelt. Op basis hiervan schakelt de stichting twee vrijwilligers in. Deze getrainde vrijwilligers helpen gratis een oplossing te vinden voor het probleem. Door deze buurtbemiddeling wordt het aantal kostbare handhavende en juridische procedures door de gemeente Heerenveen verminderd.

Wetterskip Fryslân

Het waterschap zorgt voor een goed waterpeil in sloten en meren, bewaakt de waterkwaliteit en zuivert het afvalwater. De gemeente Heerenveen werkt nauw samen met het Wetterskip Fryslân om te komen tot integraal waterbeheer. Een voorbeeld is (planologische) medewerking bij het realiseren van wateropgaven of het rekening houden met waterbelangen bij nieuwbouw en herstructurering.

Provincje Fryslân

De provincie heeft de coördinerende taak om de samenwerking tussen gemeentes op het gebied van onder andere vergunningen, toezicht en handhaving te coördineren. Hiervoor heeft de provincie een Fries VTH-overleg in het leven geroepen. Het VTH-overleg vindt zowel ambtelijk als bestuurlijk plaats. In het ambtelijk overleg worden de onderwerpen voor het bestuurlijk overleg voorbereid. Het Fries VTH-overleg heeft als doel om de hoogwaardige algehele leefkwaliteit in de provincie Fryslân te behouden en verder te versterken door afstemming.

Politie en Openbaar Ministerie

De politie en het Openbaar Ministerie (OM) zijn onze samenwerkingspartners op het strafrechtelijk vlak. In het geval dat strafrechtelijk optreden is vereist, bijvoorbeeld bij de vervolging van milieuovertredingen en/of situaties waarbij sprake is van economische delicten, vindt er afstemming plaats met deze partners. De vervolging van overtredingen openbare ruimte worden afgehandeld door het OM. De regie op de samenwerking en afstemming wordt gevoerd in het lokaal driehoeksoverleg tussen de burgemeester, de politie en de Officier van Justitie (OvJ). De LHS(O) geeft een belangrijk kader voor de afstemming tussen straf- en bestuursrecht in het VTH-domein. De LHS(O) regelt een heldere rolverdeling en goede afstemming tussen de gemeente, de politie en het OM.

Rijkswaterstaat

Rijkswaterstaat (RWS) Noord-Nederland is één van de zeven regionale Rijkswaterstaatterdelen. Dit onderdeel is verantwoordelijk voor onderhoud, beheer en aanleg van snelwegen en hoofdvaarwegen in Noord-Nederland. In overleg met medewegbeheerders, zoals de gemeente Heerenveen, zorgt Rijkswaterstaat Noord-Nederland voor vlotte en veilige doorstroming. Verder worden in overleg met de partners in de regio de noordelijke prioriteiten op het gebied van verkeer en vervoer bepaald.

Eigen organisatie

Binnen de VTH-taken vindt onderlinge afstemming plaats tussen de vergunningverleners en de toezichthouders, bijvoorbeeld waar het gaat om de afgifte en handhaafbaarheid van (voorwaarden aan) omgevingsvergunningen. Afstemming en overleg vindt ook plaats met andere afdelingen die werkzaam zijn binnen het fysieke domein. Afstemming met de afdeling Inrichting, Beheer Openbare Ruimte (IBOR) heeft betrekking op waterbeheer, afvaldumping, zwerfafval, maar ook grondstromen, waarbij de wijkteams een signaalfunctie vervullen. Met het Team Veiligheid is er afstemming inzake de veiligheidsopgave, zoals overlast en openbare orde (o.a. de rol van buitengewoon opsporingsambtenaren daarin en inbedding in de organisatie) en waar nodig wordt met de casusregisseurs samengewerkt in indivi-

duale sociale probleemgevallen. Met de afdeling Ruimtelijke Ordening (RO) gaat het over ruimtelijk beleid, bestemmingsplannen, welstand en de handhaafbaarheidstoetsing daarvan. Dit geldt ook voor milieu- en erfgoedbeleid, waarin handhaving een rol heeft. Tevens vindt met de afdeling Maatschappelijke Ontwikkeling (MO) afstemming plaats over het preventie- en handhavingsbeleid alcohol (NIX18) en buurtbemiddeling. Samenwerking met de teams Burgerzaken en KCC vindt plaats op het gebied van kamerverhuur en de beantwoording van klantvragen.

Gemeentehuis Heerenveen.

5. Overgangsjaar 2023

Het VTH-domein is fors in beweging. De komst van de Ow en de Wkb hebben effect op de gehele uitvoering van taken en de samenwerking hierbij binnen de gemeente en met onze VTH-partners. Daarnaast is de VTH-beleidscyclus vernieuwd en nog sterk in ontwikkeling. In dit hoofdstuk benoemen we diverse aspecten van en de aanpak bij die overgang.

5.1 VTH-Beleidsplan 2023

De VTH-beleidscyclus is afgeleid van een kwaliteitscirkel, waarin strategisch beleid en operationele planning, uitvoering, monitoring en evaluatie met elkaar verbonden zijn. Dit VTH-Uitvoeringsprogramma 2023/2024 is een uitwerking van ons VTH-Beleidsplan 2023, zoals dat op 18 mei 2023 inwerking is getreden. Hierin hebben we nieuwe inhoudelijk en organisatorische prioriteiten en doelen gesteld. Met dit uitvoeringsprogramma (en de voorbereiding daarop) zetten we grote stappen in de uitvoering daarvan. Om praktische redenen maken we één uitvoeringsprogramma voor 2023 en 2024. Pas na de inwerkingtreding van het VTH-Beleidsplan 2023 hebben we dit uitvoeringsprogramma kunnen voorbereiden en de invoering van de Ow per 1 januari 2024 zal de maanden rond de invoering een fors beslag leggen op de afdeling VVTH. Een apart uitvoeringsprogramma voor zowel 2023 als voor 2024 zou naar onze inschatting vooral meer administratieve last met zich meebrengen, en weinig toevoegen aan de sturing van de uitvoering van taken. We maken wel een (kort) jaarverslag 2023, maar geen apart uitvoeringsprogramma voor 2024.

Uitwerking doelen en prioriteiten

Voor de uitwerking van de doelen en prioriteiten is gewerkt met een nieuwe aanpak, waarin een programmatische aanpak op die doelen en prioriteiten is toegepast. Achtergrond, analyse, data, mogelijke interventies, partners bij voorbereiding en uitvoering en de organisatorische inbedding zijn hiervan onderdeel. Dit is (ten dele) ook een oefening om beter te werken aan en samen te werken op de beleidsmatig gestelde doelen. De eerste uitwerking wordt in hoofdstuk 6 gegeven.

Programma voor de reguliere taken

Een verplicht onderdeel van het VTH-beleid is een goede beschrijving van de beschikbare capaciteit in relatie tot de taken die bij de afdeling VVTH liggen. Waar dit in het VTH-Beleidsplan 2023 en in de begroting op hoofdlijnen wordt vastgelegd, wordt dit in dit uitvoeringsprogramma gedetailleerder beschreven. Deze weergave is nu (vooral) gebaseerd op de uitvoering onder de Wabo en Wet ruimtelijke ordening (Wro). De uitvoering onder de Ow en de Wkb zal invloed hebben op deze bedrijfsvoering. Dit wordt voor 2024 ingeschat en gedurende 2024 gevolgd worden. Uitgangspunt daarbij is dat de reguliere taken met dezelfde capaciteit, dus binnen de huidige formatie, kunnen worden uitgevoerd.

Monitoring

Zowel de doelen en prioriteiten, als de uitvoering van de reguliere taken, worden gevolgd en ondergebracht in twee monitoren. Die voor de reguliere taken is gebaseerd op de bedrijfsvoering, zoals die ook worden geregistreerd in ons VTH-systeem (aantallen vergunningen, meldingen, toezicht- en handhavingsacties, etc.). Met de overgang naar de Ow per 1 januari 2024 wijzigt dit. De rapportages moeten hierop aangepast worden. We verwachten wel dat we hiermee de bestaande praktijk in grote lijnen kunnen voortzetten. Voor de monitoring van de doelen en prioriteiten wordt een nieuwe opzet uitgewerkt.

5.2 Wet kwaliteitsborging voor het bouwen

Met de Wkb laat de gemeente de bouwtechnische toetsing op vergunningaanvragen en de bouw (voor nieuwbouw gevolgklasse 1) los. Dit wordt vervangen door een toetsing op de aanwezigheid en op de toepassing van de kwaliteitsborgingsinstrumenten. Daarnaast kan getoetst worden op bouwtechnische aspecten. Als we dit doen, doen we dit risicogestuurd. Hieronder vallen bouwtechnische risico's en ook de zgn. bijzondere lokale omstandigheden (is bv. rekening gehouden met de kwaliteit van de ondergrond, of fundering van belendingen). Herstel van gebreken in de bouw is primair een zaak van de kwaliteitsborger en de aannemer. De handhaving van fouten in de bouw blijft echter een publieke (lees, gemeentelijke) taak. Klachten over de toepassing van de borgingsinstrumenten of over de kwaliteitsborger moeten onder de aandacht van de toezichthouder (de Toelatingsorganisatie Kwaliteitsborging Bouw) gebracht worden.

Beleid Wkb

Het werk- en administratieve proces voor het uitvoeren van onze nieuwe rol wordt specifiek voor de Wkb-taak ingericht. De bouwmelding bij aanvang en de gereedmelding aan het einde van het bouwproces zijn verplichtingen, waarmee de gemeente de informatie krijgt waarmee ze haar taak en rol kan uitvoeren. Hiervoor is specifiek beleid in ontwikkeling (Beleid uitvoering Wet kwaliteitsborging gemeente Heerenveen) dat aan het college wordt voorgelegd.

Bijzondere lokale omstandigheden

De gemeente Heerenveen kiest ervoor om risicogestuurd en steekproefsgewijs te gaan toetsen en toezicht te houden. Wij willen, zeker in de beginfase, kunnen monitoren (en controleren) of dit stelsel inderdaad tot een voldoende (of zelfs betere) borging van de bouwkwaliteit leidt. In het beleid wordt uitwerking gegeven aan (de manier waarop) de bijzondere lokale omstandigheden waarmee bij de kwaliteitsborging rekening moet worden gehouden. Tot de vaststelling van het beleid moeten in ieder geval de in bijlage 9.4 opgenomen onderdelen in ogenschouw worden genomen.

Evaluatie benodigde capaciteit

Omdat we vanaf 1 januari 2024 in de overgang van de Wabo naar de Ow zitten, er enerzijds op veel bouwprojecten nog 'gewoon Wabo' toezicht moet worden gehouden en anderzijds de toetsing op de bouwmelding en de gereedmelding van activiteiten die onder de Wkb, is in de periode tot en met 2024 in ieder geval geen sprake van vermindering van formatie bij deze VTH-activiteiten. We doen een tussentijdse evaluatie na een jaar, waarmee we in ieder geval een betere inschatting van de benodigde capaciteit voor het werken onder de Wkb willen gaan maken.

5.3 Omgevingswet

De overgang naar de Ow vraagt nieuwe kennis en ervaring met nieuwe procedures. Werkwijzen en de cultuur van samenwerking (intern en extern) zal stapsgewijs veranderen. De belangrijkste aspecten worden hier beschreven.

Werken aan opleiding en ervaring

De nieuwe wet- en regelgeving brengen een aantal grote en veel kleinere wijzigingen van het bestaande mee. De medewerkers die hiermee te maken hebben, worden door opleiding en oefening daarop voorbereid. Dat vraagt rond de inwerkingtreding van de Ow de nodige extra inzet van deze medewerkers, om individueel en collectief met het nieuwe technisch juridisch kader te gaan werken. We hebben in de planning voorzien dat de maanden oktober '23 tot en met maart '24 veel tijd nodig is voor de opleiding en oefening.

DSO – het digitaal stelsel Omgevingswet

Het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) is een digitaal loket dat de uitvoering van de Ow ondersteunt. De gemeentelijke systemen die de uitvoering ondersteunen moeten vernieuwd worden vanwege de technische eisen van het DSO. Dit is al enige tijd in voorbereiding, zodat we tijdig klaar zijn voor de Ow. Voor het Omgevingsplan gaat het om software voor het opstellen van de plankaarten en daaraan gekoppelde planregels. De veel gebruikte regels worden (zo mogelijk) direct toepasbaar gemaakt met regelsoftware. Voor de ondersteuning van de VTH-processen wordt het VTH-systeem vernieuwd om goed te kunnen samenwerken met het DSO. In deze vernieuwing wordt ook de samenwerkingsfunctionaliteit (waarmee bv. met de Fumo, andere diensten en aanvragers informatie kan worden uitgewisseld)

meegenomen. Het VTH-systeem wordt ingericht voor de nieuwe processen waarmee de Ow wordt uitgevoerd.

Helpen het mogelijk maken (maatwerk)

De Ow vraagt om maatwerk voor de aanvrager. Maatwerk kost echter veel extra ambtelijke capaciteit. Met de beperkte middelen is het een hele uitdaging om voldoende maatwerk te gaan leveren. Het beoordelen van de wenselijkheid van initiatieven, vooroverleg, werken met de zogenaamde omgevings-tafel, participatie, ondersteuning van de initiatiefnemer en het ontwikkelen van een beoordelingsroutine; het zijn allemaal ambities die met de huidige ambtelijke capaciteit in redelijkheid niet haalbaar zijn. De ambities van de Ow worden beperkt en sober ingevuld.

Integraal werken

De Ow richt zich op een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit. Een sleutelbegrip bij de uitwerking en toepassing (bij omgevingsvergunningen en daarbij te hanteren beleidsregels, vooral omgevingsplan en omgevingsvisie) is de evenwichtige toedeling van functies aan locaties. Die evenwichtigheid moet gezien worden in de context van de gehele fysieke leefomgeving en de maatschappelijke behoeften die vervuld moeten worden. Dat is een veel bredere afweging dan onder het Wabo/Wro-stelsel gedaan wordt. Er zal de nodige ervaringen opgedaan moeten worden in het maken van deze bredere afweging en de juridische sluitende verwoording van de uitkomst van die afweging.

Sneller besluiten nemen

De termijnen voor besluitvorming zijn krappert dan de huidige, de reguliere procedure van acht weken is het uitgangspunt. Tegelijkertijd is de afweging complexer. Daarbij treedt noodzakelijkerwijs een verschuiving op naar de voorbereiding van de besluitvorming, voorafgaande aan de aanvraag. Met de toenemende complexiteit vanwege de integrale afweging, wordt het nog een hele uitdaging om daadwerkelijk en feitelijk tot snellere besluitvorming te komen.

6. Doelen en activiteiten

In het VTH-Beleidsplan 2023 staan doelen en ambities genoemd voor de komende beleidsperiode. Deze doelen en ambities komen voort uit een probleem- en risicoanalyse. Naast de prioriteitstelling op basis van de integrale risicoanalyse zijn dat de bestuurlijke en maatschappelijke aandachtspunten en de punten uit de evaluatie van onze beleidsuitvoering. In totaal gaat het om 22 doelen en ambities. In dit hoofdstuk staan negen doelen uitgewerkt naar concrete activiteiten. Twee activiteiten staan gepland voor 2023 en de rest voor 2024. De andere doelen en ambities uit het VTH-Beleidsplan 2023 worden in de loop van haar beleidsperiode opgepakt. In de jaarlijkse uitvoeringsprogramma's die volgen wordt de uitvoering ervan, uitgewerkt naar concrete activiteiten, gepland.

6.1 Gebouwde omgeving

Cultureel erfgoed

Het behoud van ons cultureel erfgoed vraagt om adequaat toezicht.

Het beter beschermen van cultureel en natuurlijk erfgoed	
Activiteit	We inventariseren alle cultureel gebouwde erfgoed uit voormalig Skarsterlân en Boarnsterhim, zodat het meegenomen kan worden in het Omgevingsplan.
Planning	2023
Monitoringsindicatoren	Opleveren van een inventarisatielijst.
Instrumenten	Inventarisatie
Capaciteit	Team Bouwhandhaving, 394 uur
Samenwerking	Afdeling Ruimtelijke Ontwikkeling, Juridisch beleidsadviseur omgevingsrecht (Omgevingsplan)
Evaluatie en bijsturing	-

Naleving energieprestaties

Voor (bestaande) kantoorfuncties vanaf 100 m² gelden scherpere energieprestatie-eisen. We controleren met meer prioriteit op de naleving.

Het verbeteren van de naleving van de energieprestatie eisen voor kantoren	
Activiteit	Minimaal 80% van alle kantoorgebouwen die moeten voldoen aan de energielabel C-verplichting voldoet aan minimaal ener-

	gielabel C door uitvoering van het 'uitvoeringsplan energielabel C-verplichting'.
Planning	2023
Monitoringsindicatoren	Percentage aantal kantoorgebouwen dat voldoet.
Instrumenten	Toezicht op naleving
Capaciteit	Team Bouwhandhaving, 394 uur Team Juristen Handhaving, 366 uur
Samenwerking	Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RvO)
Evaluatie en bijsturing	-

6.2 Leefbaarheid

Veiligheid en gezondheid bij grote evenementen

Intensief gebruik van gebouwen en voorzieningen en het gedrag van mensen in massa's vragen specifieke maatregelen (preventief zowel als tijdens een evenement) om een veilig verloop te borgen.

De veiligheid en gezondheid vergroten bij grote evenementen	
Activiteit	Een nieuw evenementenbeleid opleveren met een geluidsnormering voor alle muziekevenementen en met algemene eisen ten aanzien van hygiëne.
Planning	2024
Monitoringsindicatoren	Nieuw evenementenbeleid met geluidsnormen en hygiëne-eisen.
Instrumenten	Opstellen beleid
Capaciteit	Team Bijzondere Wetten, 29 uur
Samenwerking	Afdeling VVTH, Team Milieuhandhaving & Team Milieuadviseurs GGD (VRF)
Evaluatie en bijsturing	-

Flaaijelfeest 2023 in Oudehorne.

Hinderlijk gedrag

Het gaat om een brede groep aan hinderlijke gedragingen (parkeergedrag, rijgedrag, geluidsoverlast) waarop het vaak lastig, maar niet onmogelijk is te handelen.

Het beperken van hinderlijk gedrag in het publieke domein	
Activiteit	Het nalevingspercentage t.a.v. parkeeroverlast door de inzet op het nieuwe camerasysteem met 50% verhogen.
Planning	2024
Monitoringsindicatoren	Percentage aantal naleving.
Instrumenten	Toezicht op naleving Preventieve maatregelen

Capaciteit	InPublic BV
Samenwerking	InPublic BV Afdeling VVTH, Team Veiligheid
Evaluatie en bijsturing	-

6.3 Horeca

Veiligheid tijdens het uitgaan

Het in stand houden van een goed uitgaansklimaat in Heerenveen met een lage overlast voor de omgeving.

Het vergroten van de veiligheid tijdens het uitgaan	
Activiteit	Minimaal 50% van de natte horeca in het centrum van Heerenveen wordt gecontroleerd op de Alcoholwet.
Planning	2024
Monitoringsindicatoren	Percentage aantal controles.
Instrumenten	Toezicht op naleving
Capaciteit	Team Brandveiligheid (Inspecteur (accent horeca)), 165 uur Team Juristen Handhaving, 94 uur
Samenwerking	Politie Afdeling VVTH, Team Veiligheid
Evaluatie en bijsturing	-

6.4 Beleidsmatige ambities

Spontane naleving

Het vergroten van de bekendheid van en begrip voor wet- en regelgeving bij burgers, bedrijven en instellingen, opdat de regels beter spontaan worden nageleefd.

Het bevorderen van de spontane naleving van wetten en regels	
Activiteit	Wij zorgen ervoor dat het aspect met de laagste spontane naleving met 10% wordt verhoogd doormiddel van een voorlichtingsactie.
Planning	2024
Monitoringsindicatoren	Percentage aantal spontane naleving.
Instrumenten	Communicatie en voorlichting
Capaciteit	Team Bouwhandhaving, 8 uur Team Milieuhandhaving, 8 uur Team Brandveiligheid, 8 uur Team Juridische Handhaving, 8 uur Team BOA's, 8 uur
Samenwerking	Afdeling Organisatie & Communicatie, senior communicatieadviseur
Evaluatie en bijsturing	-

Ondermijning

Vergunningen of (ontbrekend) toezicht en handhaving kunnen ongewild bijdragen aan (het faciliteren van) crimineel handelen.

Het voorkomen van ondermijning	
Activiteit	Het uitvoeren van vier branche- of gebiedsgerichte integrale controles met het sociaal domein en economische zaken op ondermijning onder regie van Team Veiligheid.
Planning	2024
Monitoringsindicatoren	Aantal controles.
Instrumenten	Integraal toezicht
Capaciteit	Team Bouwhandhaving, 32 uur Team Milieuhandhaving, 32 uur Team Brandveiligheid, 32 uur Team Juristen Handhaving, 32 uur

	Team BOA's, 32 uur
Samenwerking	Afdeling Maatschappelijke Ontwikkeling, Team Handhaving WMO Afdeling VVTH, Team Veiligheid Afdeling Ruimtelijke Ontwikkeling, Vakgroep Economische Zaken
Evaluatie en bijsturing	-

6.5 Bedrijfsvoering

Kwaliteitscriteria

Het Frysk Peil verplicht ons om te voldoen aan de massacriteria.

Het werken volgens de VTH-kwaliteitscriteria op een hoger niveau brengen	
Activiteit	Het opstellen van een verbeterplan om te voldoen aan de kritieke massacriteria.
Planning	2024
Monitoringsindicatoren	Verbeterplan met te ondernemen acties die nodig zijn om te voldoen aan de kritieke massacriteria.
Instrumenten	Opstellen verbeterplan
Capaciteit	Team Bedrijfsvoering
Samenwerking	-
Evaluatie en bijsturing	-

Beleid en uitvoering

We spelen sneller in op de behoefte aan actueel beleid, en betrekken de uitvoerende collega's bij het opstellen er van.

Het verkorten van de lijnen tussen beleid en uitvoering	
Activiteit	Het organiseren van een periodiek overleg tussen beleidsmakers en – uitvoerders, waarin de beleidsafwijkingen, de problemen die worden ervaren, de risico's en waar we te kort schieten met het beleid worden besproken.
Planning	2024
Monitoringsindicatoren	Aantal overleggen, aantal besproken casussen.
Instrumenten	Interne communicatie (afstemming)
Capaciteit	Team Bouw en Frontoffice (incl. Vakgroep Omgevingsrecht (RO)), 54 uur Team Milieuoadviseurs, 18 uur Team Bouwhandhaving, 18 uur Team Milieuhandhaving, 18 uur Team Brandveiligheid, 18 uur Team Juridische Handhaving, 18 uur Team Bijzondere Wetten, 18 uur Team BOA's, 32 uur
Samenwerking	Afdeling Ruimtelijke Ontwikkeling, Vakgroep Juridische Planologie
Evaluatie en bijsturing	-

7. Programma vergunningverlening

De Wabo (en straks de Ow) regelt de vergunningverlening voor bouwen, wonen, monumenten, ruimte, natuur en milieu. Via het vergunningstelsel kan de gemeente activiteiten of handelingen reguleren die op zichzelf aanvaardbaar zijn, maar die zonder een vergunning niet zijn toegestaan. Daarmee kan van geval tot geval de toelaatbaarheid worden beoordeeld als voor het verrichten van de activiteiten of handelingen niet kan worden volstaan met het geven van algemene normen. Vaak worden aan een vergunningvoorschriften verbonden om de vergunde activiteiten of handelingen nader te reguleren.

In de APV staan de gemeentelijke regels op het gebied van openbare orde en veiligheid. Het gaat om regels voor bijvoorbeeld evenementen, prostitutie en sluitingstijden. Bijzondere wetten vormen een apart aandachtsgebied binnen de gemeente en zijn behoorlijk divers. Dit betreft landelijke wet- en re-

gelgeving die voor iedereen geldt en niet specifiek voor onze gemeente, in tegenstelling tot de regels uit de APV. Het gaat daarbij om zeer uiteenlopende onderwerpen, zoals bijvoorbeeld de Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur (Wet Bibob), Alcoholwet of de Wegenverkeerswet. Op grond van deze specifieke wetten en de APV kunnen vergunningen of ontheffingen nodig zijn om bepaalde activiteiten te mogen uitvoeren.

De tabellen in dit hoofdstuk bevatten de geprogrammeerde werkvoorraden voor 2023 en 2024. De gebruikte kengetallen zijn eigen berekeningen. Deze berekeningen zijn veelal op basis van schattingen en soms op basis van benchmarking en tijdschrijven tot stand gekomen. Uiteraard is de praktijk weerbarstiger dan de theorie.

7.1 Programma vergunningverlening bouw

De vergunningverleners bouw behandelen omgevingsvergunningaanvragen (deelactiviteit bouwen, brandveilig gebruik, handelen in strijd met regels ruimtelijke ordening, monumenten, uitweg, reclame). Zij toetsen bouwplannen op ontvankelijkheid, leggen plannen voor aan de welstandscommissie, toetsen aan het bestemmingsplan en aan het Bouwbesluit 2012. Daarnaast handelen zij sloop- en asbestmeldingen en sloopvergunningen af. Ook heeft het team een eigen frontoffice die klantvragen beantwoordt en de particuliere sloopmeldingen afhandelt. Na 1 januari 2024 voeren zij dezelfde taken uit onder de Ow en in het kader van de Wkb.

Taken vergunningverlening bouw

	Aantal 2022	Kengetal (uren)	Programma 2023	Programma 2024
Aanvraag bouwactiviteiten	367	11,8	4763,7	n.v.t.
Aanvraag omgevingsplan (planologie, welstand)	362	8	n.v.t.	2896
Aanvraag bouwactiviteit gevolgklasse 1 verbouw tot 1 juli	51	10	n.v.t.	510
Melding bouwactiviteit verbouw per 1 juli	51	8	n.v.t.	408
Melding bouwactiviteit nieuwbouw	152	2	n.v.t.	304
Aanvraag bouwactiviteit gevolgklasse 2, 3	114	16	n.v.t.	1824
Vooroverleg	117	6	772,2	702
Omgevingstafel	2	10	n.v.t.	20
Intaketafel	14	2	n.v.t.	28
Aanvraag planologisch strijdig gebruik	180	7,6	1364,4	n.v.t.
Aanvraag uitvoeren van een werk (geen gebouw zijnde) of werkzaamheden	22	15,9	350,2	n.v.t.
Aanvraag brandveilig gebruik	19	8,8	166,3	n.v.t.
Aanvraag rijksmonument	13	18,2	237,1	273,1
Aanvraag gemeentelijk monument	46	14,2	653,2	n.v.t.
Aanvraag houtopstand te vellen of te doen vellen	9	5,6	50,6	n.v.t.
Melding een weg (aan te leggen) of een uitweg te maken	12	3,9	47,3	n.v.t.
Aanvraag op of aan een onroerende zaak handelsreclame te maken of te voeren	12	7,6	91	n.v.t.
Aanvraag roerende zaken op te slaan	68	3,3	225,8	n.v.t.
Aanvraag Natura 2000/Flora- en Faunawet	-	-	n.v.t.	0
Aanvraag handelingen met gevolgen voor beschermde plant- en diersoorten	-	-	0	n.v.t.
Aanvraag milieubelastende activiteiten (Omgevingsplan)	-	-	n.v.t.	0
Melding sloopactiviteit	107	5	535	535
Melding particuliere sloop	153	2,3	355	355
Klantvragen (frontoffice)	4141	0,7	2691,7	4037,5

Overig (administratie, kwaliteitsverbetering, etc.)	-	-	797,4	808
Projecten/ontwikkelingen	-	-	1594,9	1616
Doelstelling(en) VTH-Beleidsplan 2023	-	-	0	54
Kwaliteitscriteria (Frysk Peil F2) ¹¹	-	-	0	48
Totaal benodigde uren¹²			14695,6	14382,5
Totaal uren formatie			15948,9	16159,6

Toelichting programma 2023

Voor 2023 zijn de uren grotendeels berekend aan de hand van de aantallen uit 2022. In de aanloop op de Ow en de Wkb wordt een lichte stijging verwacht op de posten 'aanvraag bouwactiviteit' en 'vooroverleg'. Daarnaast is veel tijd gereserveerd voor de voorbereiding op de Ow en de Wkb. Daarbij staat 2023 in het teken van het aanpassen van de werkprocessen om uitvoering te geven aan het nieuwe VTH-Beleidsplan 2023. Deze uren zijn ondergebracht bij de post 'Projecten/ontwikkelingen'. Ook is de verwachting dat het aantal aanvragen en vooroverleggen gaat toenemen in de aanloop naar de Ow. In de planning wordt hiermee rekening gehouden.

Toelichting programma 2024

Door de inwerkingtreding van de Wkb op 1 januari 2024 is de verwachting dat voor 69%¹³ van de aanvragen met de activiteit bouw, de technische toetsing wegvalt. Hiervoor in de plaats komt de bouwmelding die moet worden beoordeeld en administratief moet worden verwerkt. Hoe het verschil in tijd uitpakt is niet nauwkeurig te bepalen. Wel worden extra vragen van inwoners en ondernemers over de Ow en de Wkb in 2024 verwacht. Hiervoor is extra tijd gereserveerd. Daarnaast is in 2024 extra tijd gereserveerd voor het wennen aan en het bijsturen van de uitvoering van de Ow en de Wkb. Voor de activiteit behorende bij het doel 'Het verkorten van de lijnen tussen beleid en uitvoering' is voor 2024 een aantal uren apart gehouden.

7.2 Programma advisering milieu

Onze adviseurs milieu hebben met name een adviserende en afstemmende rol ten aanzien van andere (interne) teams, afdelingen en externe partners. Daarnaast handelen zij meldingen af. Ook managen zij aanvragen. Dit betekent het voeren van vooroverleggen, uitvoeren van de toets op volledigheid, uitzetten van adviesaanvragen, inschakelen vakdisciplines en wanneer nodig externe partijen en het samenstellen en coördineren van besluiten. De inhoudelijke milieu en natuur specialistische toetsing wordt uitgevoerd door de FUMO.

De adviseurs milieu nemen ook deel aan de intake- en omgevingstafels, coördineren enkelvoudige vergunningen (deeltoestemming milieu), behandelen meldingen op grond van het Activiteitenbesluit, Besluit Bodemkwaliteit en Besluit bodemenergiesystemen en toestemmingen voor kleine bodemsaneringen. Verder geven zij (integraal) advies voor ruimtelijke onderbouwingen, bouwen, aanvragen APV en projecten. Dit kan gaan over milieuzonering, industrie- en verkeerslawaaai, gevelisolatie, incidentele festiviteiten, luchtkwaliteit, externe veiligheid, bodem, lichthinder, grondverzet en gebiedsbescherming (Natura 2000-gebieden).

Taken adviseurs milieu

	Aantal 2022	Kengetal (uren)	Programma 2023	Programma 2024
Administratie FUMO melding, aanvraag, maatwerk, gelijkwaardigheid (registratie, beheer)	-	-	-	-
Melding type B inrichting, gelijkwaardigheidstoets en maatwerkvoorschriften	-	-	-	n.v.t.
Aanvraag milieubelastende activiteiten (BAL)	-	-	n.v.t.	-
Melding bodemenergie	-	-	-	-
Vakinhoudelijk milieu	-	-	424	424

11) De kwaliteitscriteria voor de kritische massa (deskundigheid en ervaring) zijn verplicht voor VTH-taken in het omgevingsrecht.

12) Door het afronden van getallen met één decimaal kan bij het narekenen in de uitkomst van de som een klein verschil voorkomen.

13) Per 1 januari geldt de Wkb alleen voor nieuwbouw gevolgklasse 1. Na een half jaar geldt de Wkb ook voor verbouw gevolgklasse 1.

Besluit hogere waarde Wgh	-	-	-	-
Externe klantvragen/informatieverzoeken bodem	-	-	-	-
Advies milieu (integraal, losse onderdelen, provinciale vergunningen)	-	-	2961	2961
Overig (administratie, kwaliteitsverbetering, etc.)	-	-	202,7	205,5
Projecten/ontwikkelingen	-	-	405,7	411
Doelstelling(en) VTH-Beleidsplan 2023	-	-	0	18
Kwaliteitscriteria (Frysk Peil F2)	-	-	0	26,4
Totaal benodigde uren			-	-
Totaal uren formatie			4056,9	4110,5

Toelichting programma 2023/2024

Voor het opstellen van een planning zijn er nog geen gegevens aanwezig. Dit komt grotendeels door de adviesrol van het team, waarbij geen sprake is van productieaantallen en kengetallen. Medio 2023 wordt begonnen met het tijdschrijven op bovengenoemde posten. Hierdoor wordt de hoeveelheid tijd dat wordt besteed aan deze posten beter inzichtelijk.

In de post 'Projecten/ontwikkelingen' is tijd gereserveerd voor de voorbereiding op de Ow en de Wkb. Daarnaast zijn voor 2024 uren gereserveerd voor de activiteit behorende bij het doel 'Het verkorten van de lijnen tussen beleid en uitvoering'.

7.3 Programma juridische ondersteuning vergunningverlening omgevingsrecht

De vergunningverleningsjuristen geven juridisch advies aan het management, het bestuur en betrokken teams over omgevingsvergunningen. Daarnaast behandelen zij (prematuere) bezwaar- en beroepschriften, stellen zij verweerschriften en pleitnota's op en vertegenwoordigen zij de gemeente bij de behandeling van bezwaar- en beroepsprocedures. Verder zorgen zij voor de juridische kwaliteitszorg van de processen en beslissingen en bewaken zij de kwaliteit van de vergunningen en correspondentie.

Taken juridische ondersteuning vergunningverlening omgevingsrecht

	Aantal 2022	Kengetal (uren)	Programma 2023	Programma 2024
Aanvraag planologisch strijdig gebruik	-	7,6		n.v.t.
Aanvraag omgevingsplan (planologie, welstand)	-		n.v.t.	
Juridische ondersteuning eenvoudig (procedure/bestemmingsplan)	280	1,5	420	420
Juridische ondersteuning complex/buitenge woon	182	4	728	728
Verweer bij bezwaar en beroep	13	32	416	416
Advisering bij opstellen beleid	2	4	8	8
Bouwplanoverleg (voorzitten en voorbereiden)	52	5,5	286	286
Overig (administratie, kwaliteitsverbetering, etc.)	-	-	168,3	170,6
Projecten/ontwikkelingen	-	-	336,7	341,1
Doelstelling(en) VTH-Beleidsplan 2023	-	-	0	18
Kwaliteitscriteria (Frysk Peil F2)	-	-	0	22,4
Totaal benodigde uren			-	-
Totaal uren formatie			3366,6	3411,1

Toelichting programma 2023/2024

Door de samenvoeging van de juridische teams van de afdelingen RO en VVTH zijn ook de taken van beide teams binnen de functies vermengd. In totaal is 2,78 fte van de afdeling VVTH overgegaan naar de afdeling RO. Door de Ow en andere ontwikkelingen kan in de toekomst niet vastgehouden worden aan dit aantal fte voor de uitvoering van taken die vallen onder VTH. Dit maakt het lastig om het programma af te stemmen op de beschikbare capaciteit.

De Ow heeft ook grote invloed op het werk van de Vakgroep Omgevingsrecht. Dit maakt dat er tijd is gereserveerd voor de voorbereidingen op en het wennen aan de nieuwe wet. Deze tijd is ondergebracht bij de post 'Projecten/ontwikkelingen'. Voor de activiteit behorende bij het doel 'Het verkorten van de lijnen tussen beleid en uitvoering' is voor 2024 een aantal uren apart gehouden.

Het geprogrammeerde aantal uur voor het behandelen van bezwaar en beroep is lager dan 2022. Dit komt door een dalende trend van de afgelopen jaren in het aantal zaken. Het is de vraag of dit aantal representatief is voor de komende jaren. Een factor die hierin meespeelt is de Ow. Deze wet zal nieuwe rechtsvragen opleveren. Het is onduidelijk of het aantal zaken hiermee toeneemt en of het kengetal daardoor groeit. Daarnaast spelen een aantal complexe en langlopende zaken. Hiervoor is externe ondersteuning in huis gehaald. De verwachting is dat deze zaken ook doorlopen in 2023 en 2024.

Bouw woontoren aan het Burgemeester Kuperusplein in Heerenveen.

7.4 Programma vergunningverlening APV/bijz. wetten

De vergunningverleners van het Team Bijzondere Wetten behandelen aanvragen voor bijvoorbeeld het organiseren van een evenement, exploiteren van een horecagelegenheid of het innemen van een ligplaats. Daarnaast pakken zij ook andere werkzaamheden op, zoals het aanstellen van verkeersregelaars en het publiceren van aankondigingen op de digitale matrixborden.

Binnen het Team Bijzondere Wetten worden ook de bezwaar- en beroepsschriften behandeld over de verleende of geweigerde vergunningen. Zij vertegenwoordigen de gemeente bij de bezwaarcommissie of de rechtbank. Veel bezwaar- en beroepsschriften worden afgevangen door het publiceren van de aanvragen. Hierdoor kunnen betrokkenen zienswijzen indienen, waarmee rekening kan worden gehouden in de verlening van de vergunning.

Taken vergunningverlening APV/bijz. wetten

Het onderstaande tabel bevat de geprogrammeerde werkvoorraad voor 2023 en 2024. Het Team Bijzondere Wetten kent vele ondersteunende werkzaamheden naar andere teams toe. Deze werkzaamheden kosten de nodige tijd, maar zijn moeilijk in categorieën onder te brengen.

	Aantal 2022	Kengetal (uren)	Programma 2023	Programma 2024
Melding evenement (A)	166	4	664	664
Aanvraag evenementen (B/C)	112	12	1344	1344
Melding horeca	1	4	4	4
Aanvraag horeca	36	9,3	334,8	334,8
Melding/aanvraag kansspel	23	4	92	92
Aanvraag ligplaats	43	4	172	172
Aanvraag verkeer/parkeer	55	4	220	220

Aanvraag anders (standplaats, carbid, geluidshinder etc.)	50	4	200	200
Aanvraag kinderopvang (geen VTH-taak)	21	4	84	84
Klantvragen	765	0,7	497,3	497,3
Verweer bij bezwaar en beroep ¹⁴	6	18,8	112,9	112,9
Advisering bij opstellen beleid	-	4	-	61,4
Opstellen beleid	0	-	0	613,5
Overig (administratie, kwaliteitsverbetering, etc.)	-	-	255,5	258,9
Projecten/ontwikkelingen	-	-	511	517,8
Doelstelling(en) VTH-Beleidsplan 2023	-	-	0	79,4
Totaal benodigde uren			4491,5	5255,9
Totaal uren formatie			5110,4	5177,9

Toelichting programma 2023/2024

De benodigde uren voor 2024 zijn hoger dan voor 2023. Dit komt door het nieuwe evenementenbeleid dat staat gepland voor 2024. In 2023 is een nieuwe evenementencoördinator aangesteld die deze taak op zich neemt. Deze activiteit vraagt ook tijd van de vergunningverleners voor het geven van advies en inbreng. Het aantal klantvragen en het bijbehorende kengetal is een ruwe schatting. Door het tijdschrijven dient dit beter inzichtelijk te worden gemaakt. Voor 2024 valt op dat het aantal benodigde uren hoger is, dan het aantal uren van de formatie. Dit wordt opgevangen door een structurele uitbreiding van 0,67 fte.

De Ow raakt, weliswaar in minder mate, ook het Team Bijzondere wetten. Vooral de inrichting van het nieuwe VTH-systeem vraagt veel tijd. Deze applicatie is Omgevingswet-proof en aangesloten op het DSO. Daarnaast introduceert het VTH-Beleidsplan 2023 het risicogestuurd werken. Hierdoor heeft het team voor het eerst te maken met een voorgeschreven methodiek bij het toetsen van de indieningvereisten en de inhoud van een aanvraag. Voor deze ontwikkelingen is tijd gereserveerd onder de post 'Projecten/ontwikkelingen'.

Verder wordt voor de uitvoering van de activiteit bij het doel 'Het verkorten van de lijnen tussen beleid en uitvoering' en de activiteit bij het doel 'De veiligheid en gezondheid vergroten bij grote evenementen' extra tijd gereserveerd.

8. Programma toezicht en handhaving

De Wabo (en straks de Ow) regelt het toezicht en handhaving van het omgevingsrecht. Deze regelgeving geldt in een aantal gevallen ook voor andere wetten, waaronder de Wet milieubeheer, de Wet ruimtelijke ordening, de Woningwet en de Waterwet. Toezicht en handhaving is elke actie die erop gericht is om de naleving van regels te bevorderen en te bewerkstelligen.

De APV en bijzondere wetgeving regelt het toezicht en handhaving van onder andere de openbare orde en veiligheid. Hierin staan verboden en geboden die kunnen worden gehandhaafd om bijvoorbeeld overlast te beperken.

8.1 Programma toezicht en handhaving bouw

Onze bouwinspecteurs houden toezicht op de bouw van vergunde bouwwerken, controleren bestaande bouwwerken en sporen mogelijke illegale bouwactiviteiten op. Daarnaast spelen zij een belangrijke rol in het adviseren op bouwaanvragen.

Taken toezicht en handhaving bouw

	Aantal 2022	Kengetal (uren)	Programma 2023	Programma 2024
Controle op omgevingsvergunning bouwactiviteit	648	5,5	3589,9	n.v.t.

¹⁴In specifieke specialistische zaken is ook inhuur van derde nodig.

Controle op omgevingsvergunning gevolgklasse 2 en 3	201	5,5	n.v.t.	1105,5
Controle op omgevingsvergunning gevolgklasse 1 verbouw tot 1 juli	112	5,5	n.v.t.	616
Controle (steekproefsgewijs) melding bouwactiviteit	34	5,5	n.v.t.	187
Sloop	38	1,7	63,5	63,5
Klachten en signalen	11	2	22	22
Illegaal gebruik	7	4,1	28,6	28,6
Illegale bouw	13	4,1	53	53
Handelen in strijd met gebruik omgevingsvergunning	23	4,1	93,8	93,8
Ex- en interne ondersteuning (Politie, Team Veiligheid & Afdeling MO)	9	48	432	432
Overig (administratie, kwaliteitsverbetering, etc.)	-	-	215	217,8
Projecten/ontwikkelingen	-	-	429,9	435,6
Doelstelling(en) VTH-Beleidsplan 2023	-	-	496,5	350,2
Kwaliteitscriteria (Frysk Peil F2)	-	-	0	26,4
Totaal benodigde uren			5424,2	3631,4
Totaal uren formatie			4299,1	4355,9

Toelichting programma 2023/2024

Om voor te bereiden op en te wennen aan de Ow, Wkb, Wgv en energielabel C-verplichting voor kantoorgebouwen is er tijd gereserveerd onder de post 'Projecten/ontwikkelingen'.

Voor de uitvoering van de activiteiten voor het doel 'Het beter beschermen van cultureel en natuurlijk erfgoed' en het doel 'Het verbeteren van de naleving van de energieprestatie eisen voor kantoren' wordt extra capaciteit in huis gehaald. Deze activiteiten leggen een zodanig beslag op de bestaande capaciteit, dat andere taken eronder gaan lijden. Voor het eerste doel wordt tijdelijk de capaciteit voor een half jaar met 0,2 fte uitgebreid. Voor het tweede doel wordt tijdelijk de capaciteit voor een jaar met 0,4 fte uitgebreid. Het gaat om een totaal van 496,5 uur voor 2023 en 242,2 uur voor 2024. Verder vragen de activiteiten bij de doelen 'Het bevorderen van de spontane naleving van wetten en regels', 'Het voorkomen van ondermijning' en 'Het verkorten van de lijnen tussen beleid en uitvoering' de nodige uren voor 2024.

Het aantal benodigde uren is hoger dan het aantal beschikbare uren in de formatie. Dit wordt opgevangen door tijdelijke inhuur. Door de inwerkingtreding van de Wkb wordt verwacht dat de benodigde formatie voor het toezicht op de activiteit bouw in de loop van 2024 zal afnemen. De gemeente blijft het bevoegd gezag en verantwoordelijk voor de handhaving. Welke capaciteit na 2024 nodig blijft onder de Wkb en voor nieuwe taken wordt in de loop van 2025 geëvalueerd.

8.2 Programma toezicht en handhaving milieu

Onze milieu-inspecteurs houden zich bezig met het houden van toezicht op de naleving van regels op het gebied van milieu, bodem, water en groen/natuur. Water en groen/natuur hoort bij toezicht vrije veld. Daarentegen ligt de handhaving op het gebied van water bij het Wetterskip Fryslân en de handhaving op het gebied van asbest en bodemmeldingen in het kader van het Besluit bodemkwaliteit (Bbk) bij de FUMO.

Taken toezicht en handhaving milieu

	Aantal 2022	Kengetal (uren)	Programma 2023	Programma 2024
Controle inrichting type A	18	5,5	99	n.v.t.
Controle inrichting type B	160	5,5	880	n.v.t.
Controle milieubelastende activiteiten	-	-	n.v.t.	416
Bodemsaneringen	-	-	-	-
Controle informatieplicht energiebesparing	-	5,3	-	-

Controle melding Besluit bodemkwaliteit	-	-	-	-
Strafrechtelijk optreden	-	-	-	-
Klachten en signalen	-	-	-	-
Afstemming FUMO	-	-	-	-
Toezicht vrije veld	-	-	-	-
Overig (administratie, kwaliteitsverbetering, etc.)	-	-	121,1	122,7
Projecten /ontwikkelingen	-	-	242,2	245,4
Doelstelling(en) VTH-Beleidsplan 2023	-	-	0	50
Kwaliteitscriteria (Frysk Peil F2)	-	-	0	16
Totaal benodigde uren			-	-
Totaal uren formatie			2785,3	2822,1

Toelichting programma 2023

Voor 2023 is door het vertrek en langdurig verzuim van medewerkers nagenoeg geen inzet gepland. Dit levert een achterstand op in de voorbereidingen op de Ow en VTH-Beleidsplan 2023. Daarbij gaat er een achterstand ontstaan op de geplande controles. In de tussentijd worden oplossingen gezocht met tijdelijke inhuur en samenwerking met andere gemeenten. Dit blijft lastig door de krappe arbeidsmarkt. De functie vereist expertise die niet zomaar snel is op te doen. Verder is er tijd gereserveerd onder de post 'Projecten/ontwikkelingen' voor het voorbereiden op de Ow.

Toelichting programma 2024

Door de inwerkingtreding van de Ow verdwijnen circa 420 bedrijven om te controleren naar de FUMO. Deze bedrijven worden met een toezichtfrequentie van eenmaal in de vijf jaar gecontroleerd. Dit komt neer op circa 563 uur (inclusief hercontrole en tweede hercontrole) per jaar. Deze uren zijn in de planning voor 2024 geschrapt. Verder vragen de activiteiten bij de doelen 'Het bevorderen van de spontane naleving van wetten en regels', 'Het voorkomen van ondermijning' en 'Het verkorten van de lijnen tussen beleid en uitvoering' de nodige uren voor 2024. Ook is er tijd gereserveerd onder de post 'Projecten/ontwikkelingen' voor het wennen aan het werken onder de Ow.

8.3 Programma toezicht en handhaving brandveiligheid

De toezichthouders brandveiligheid controleren bij verschillende bedrijven op de verleende gebruiksvergunningen of geaccepteerde gebruiksmeldingen. Een gebruiksvergunning of -melding ziet toe op het beperken van de kans op brand, het beperken van de gevolgen van brand en het vluchten uit een gebouw bij brand. Tijdens een controle lopen ze met het bedrijf de vergunning of melding door en bespreken ze of er nog wijzigingen zijn geweest. Daarbij controleren ze of de logboeken en benodigde certificaten in orde zijn. Vervolgens maken zij een ronde door het gebouw en controleren zij bijvoorbeeld dat vluchtwegen niet geblokkeerd zijn, de periodieke controle van blusmiddelen, noodverlichting en vluchtrouteaanduiding is uitgevoerd en of de bedrijfshulpverleningsorganisatie in orde is. Ook wordt er een steekproefsgewijze controle gedaan van de brandwerende scheidingsconstructies. Aan het eind van de controle wordt een terugkoppeling gegeven van de bevindingen en worden zo nodig afspraken gemaakt voor eventueel herstel van geconstateerde overtredingen. De toezichthouders brandveiligheid verwerken ook binnengekomen gebruiksmeldingen en leggen eventueel nadere eisen op. Ook spelen zij een belangrijke rol in het adviseren over brandveiligheid aan andere teams, afdelingen en externe partners.

Taken toezicht en handhaving brandveiligheid

	Aantal 2022	Kengetal (uren)	Programma 2023	Programma 2024
Melding brandveilig gebruik	18	4,5	81	40,5
Gezondheidszorgfunctie voor bedgebonden patiënten	1	5	5	5
Gezondheidszorgfunctie voor bedgebonden patiënten (ziekenhuis)	0	32	0	0
Woonfunctie voor zorg	21	5	105	105
Logiesfunctie	5	4,5	22,5	22,5
Bijeenkomstfunctie anders	27	4,5	121,5	121,5

Bijeenkomstfunctie kinderopvang	22	4	88	88
Onderwijsfunctie	31	4,5	139,5	139,5
Bijeenkomstfunctie sport	16	4	64	64
Bijeenkomstfunctie sport (stadion en Thialf)	0	8,5	0	0
Bijeenkomstfunctie gebedshuis	4	4	16	16
Winkelfunctie	18	4	72	72
Overige gebruiksfunctie	3	4,5	13,5	13,5
Woonfunctie voor kamergewijze huur	10	4	40	40
Gezondheidszorgfunctie anders	2	4,5	9	9
Industriefunctie	7	5	35	35
Kantoorfunctie	5	4,5	22,5	22,5
Klachten en signalen	-	5,5	-	-
Toezicht horeca	-	-	-	-
Toezicht evenementen	-	-	-	-
Toezicht bijzondere wetten (seksinrichting, coffeeshop)	-	-	-	-
Centrum coördinatie, horecacontactpersoon, samenwerking Team Veiligheid	-	-	-	-
Overig (administratie, kwaliteitsverbetering, etc.)	-	-	114,4	116
Projecten/ontwikkelingen	-	-	228,9	231,9
Doelstelling(en) VTH-Beleidsplan	-	-	0	215
Kwaliteitscriteria (Frysk Peil F2)	-	-	0	15,2
Totaal benodigde uren			-	-
Totaal uren formatie			2652,1	2687,1

Toelichting programma 2023/2024

De uren die overblijven worden verdeeld over de posten: 'klachten en signalen', toezicht horeca', 'toezicht horeca', toezicht bijzondere wetten' en 'centrum coördinatie, horecacontactpersoon, samenwerking Team Veiligheid'. Het is nog onduidelijk hoeveel uren dit gaat nemen en of het afdoende is.

Door de Ow wordt de meldingsplicht voor gebruik brandveiligheid versoepeld. Hierdoor is de verwachting dat er minder meldingen komen.

Om voor te bereiden op en te wennen aan de Ow is er tijd gereserveerd onder de post 'Projecten/ontwikkelingen'.

Voor de doelen 'Het bevorderen van de spontane naleving van wetten en regels', 'Het voorkomen van ondermijning', 'Het verkorten van de lijnen tussen beleid en uitvoering' en 'Het vergroten van de veiligheid tijdens het uitgaan' is rekening gehouden met voldoende uren.

8.4 Programma juridische ondersteuning toezicht en handhaving omgevingsrecht

De handhavingsjuristen adviseren de teams en het bestuur over concrete handhavingszaken op het gebied van bouwen/slopen, milieu, brandveilig gebruik en groen. Daarbij voeren zij juridische handhavingsprocedures en adviseren zij het bestuur hierover. Ook vertegenwoordigen zij de gemeente bij bezwaarprocedures en bij beroepsprocedures bij de bezwaarschiffencommissie, Rechtbank en de Raad van State in handhavingszaken.

Taken juridische ondersteuning toezicht en handhaving omgevingsrecht

	Aantal 2022	Kengetal (uren)	Programma 2023	Programma 2024
Juridische ondersteuning eenvoudig (vragen, advisering)	-	1,5	-	-
Juridische ondersteuning complex (vragen, advisering)	-	4	-	-

Wrakings- of waarschuwingsbrief	6	5,6	33,6	33,6
Voornemen bestuursrechtelijke sanctie	6	5	30	30
Last onder bestuursdwang	7	3,7	26	26
Last onder dwangsom	4	3,7	14,9	14,9
Intrekken begunstigende beschikking	2	3,7	7,4	7,4
Ingebrekestellingen	2	3,7	7,4	7,4
Verweer bij bezwaar en beroep	-	18,8	-	-
Advisering bij opstellen beleid	-	4	-	-
Beleid opstellen	-	-	-	-
Overig (administratie, kwaliteitsverbetering, etc.)	-	-	209,5	212,3
Projecten/ontwikkelingen	-	-	419	424,5
Doelstelling(en) VTH-Beleidsplan 2023	-	-	181,7	327,6
Kwaliteitscriteria (Frysk Peil F2)	-	-	0	8
Totaal benodigde uren			-	-
Totaal uren formatie			4190,1	4245,4

Toelichting programma 2023/2024

Het is lastig om betrouwbare kengetallen te koppelen aan handhavingzaken. De ene zaak duurt veel langer dan de andere. Het betreft dan ook een ruwe schatting.

Door het ontbreken van goeden aantallen zijn de posten: 'juridische ondersteuning eenvoudig', 'juridische ondersteuning complex', 'verweer bezwaar en beroep' en 'adviesering bij opstellen beleid' niet ingevuld. De uren die overblijven komen ten goede aan deze posten. Al een geruime periode wordt de geplande formatie van 3,5 fte niet ingevuld met vast personeel en wordt er gewerkt met een feitelijke formatie van 0,8 fte. Naar verwachting zal dit voor 2023 en 2024 niet veel veranderen door de krappe arbeidsmarkt. Om alle taken naar behoren uit te kunnen voeren wordt gebruik gemaakt van een advocatenbureau om de formatie vast personeel aan te vullen.

Om voor te bereiden op en te wennen aan de Ow, Wkb, Wgv en energielabel C-verplichting voor kantoorgebouwen is er tijd gereserveerd onder de post 'Projecten/ontwikkelingen'.

Voor de uitvoering van het doel 'Het verbeteren van de naleving van de energieprestatie eisen voor kantoren' wordt extra capaciteit in huis gehaald. Deze activiteit legt een extra beslag op de bestaande capaciteit. Voor dit doel wordt tijdelijk de capaciteit voor een jaar met 0,3 fte uitgebreid. Het gaat om een totaal van 181,7 uur voor 2023 en 184,1 uur voor 2024. Verder vragen de activiteiten bij de doelen 'Het bevorderen van de spontane naleving van wetten en regels', 'Het voorkomen van ondermijning', 'Het vergroten van de veiligheid tijdens het uitgaan' en 'Het verkorten van de lijnen tussen beleid en uitvoering' de nodige uren voor 2024. Het doel is om hier extra capaciteit voor te regelen via het programma Energie voor morgen.

8.5 Programma toezicht en handhaving publiek domein

De toezichthouders publiek domein/buitengewoon opsporingsambtenaren (boa's) zijn belast met het toezicht en de handhaving van de APV en bijzondere wetgeving. Onder de APV vallen met name kleine ergernissen, zoals loslopende honden en parkeerexcessen. Bij bijzondere wetgeving kan gedacht worden aan alcoholverstrekking aan minderjarigen of fietsen in voetgangersgebied. Sinds 2022 hebben wij twee boa's in dienst. In de loop van 2023 komt er een derde bij. Zij hebben naast toezichthoudende bevoegdheden ook opsporingsbevoegdheden. Daarmee kunnen zij onder andere bestraffend optreden door het uitdelen van een bekeuring. Al deze bevoegdheden helpen bij het erop toezien dat wet- en regelgeving wordt nageleefd.

Taken toezicht en handhaving publiek domein

	Aantal 2022	Kengetal (uren)	Programma 2023	Programma 2024
Overtreding afval	16	1,5	24,0	31,9
Overtreding vuur stoken	2	1,5	3,0	4,0
Overtreding honden	3	2,0	6,0	8,0

Overtreding alcohol	1	2,3	2,3	3,0
Overtreding parkeer APV	10	3,0	30,0	39,9
Overtreding parkeer WVV	265	3,0	795,0	1057,4
Overtreding vuurwerk	5	1,5	7,5	10,0
Project carbidschieten (per handhavingsactie)	1	36,0	36,0	47,9
Overtreding wildplassen	2	2,0	4,0	5,3
Overtreding geluidshinder	1	2,3	2,3	3,0
Overtreding ligplaatsen	0	3,0	0,0	0,0
Overtreding standplaatsen, collecteren en venten	0	3,0	0,0	0,0
Overtreding plaatsen van voorwerpen	0	3,0	0,0	0,0
Overtreding reclame (verwijderactie)	0	3,0	0,0	0,0
Overtreding evenement	0	2,3	0,0	0,0
Overtreding horeca	0	2,0	0,0	0,0
Overtreding overig	6	1,5	9,0	12,0
In- en externe ondersteuning ¹⁵	0	16,0	0,0	0,0
Surveillance	-	-	-	-
Overig (administratie, kwaliteitsverbetering, etc.)	-	-	181	244,8
Projecten/ontwikkelingen	-	-	362,1	489,6
Doelstelling(en) VTH-Beleidsplan 2023	-	-	0	50
Totaal benodigde uren				
Totaal uren formatie			4468,6	6021,7

Toelichting programma 2023/2024

De formatie van de boa's wordt in 2024 uitgebreid met 1 fte. Hierdoor is de verwachting dat er meer overtredingen worden geconstateerd door extra toezicht. Het programma voor 2024 is hierop aangepast. De boa's werken grotendeels van melding naar melding. Op weg naar een melding wordt direct gebruik gemaakt van vrije toezicht. Op de locatie van een melding wordt niet altijd een overtreding geconstateerd. Programmeren op basis van overtredingen geeft geen volledig beeld in de vereiste uren die nodig zijn om adequaat toezicht te kunnen houden. De uren die overblijven kunnen verdeeld worden over de posten 'Surveillance' en 'In- en externe ondersteuning'. Hoe meer de boa's door de wijken gaan en zichtbaar zijn voor onze inwoners, hoe groter de kans dat ze worden aangesproken over overlast of eigen bevindingen doen. Dit komt het gevoel van veiligheid voor de inwoners van de gemeente Heerenveen ten goede. Ook wordt de ondersteuning voor de boa's structureel belegd met 0.81 fte.

De boa's zijn als team volop in ontwikkeling en aan het professionaliseren. De uitbreiding van fte geeft hiertoe meer ruimte. In 2023 worden zij uitgerust met bodycams en wordt gekeken naar de mogelijkheid voor het dragen van handboeien. Ook wordt een nieuw meldingssysteem geïntroduceerd. Dit alles vraagt om training en gewinning. Hiervoor is extra tijd gereserveerd onder de post 'Projecten/ontwikkelingen'.

Verder wordt voor de uitvoering van de activiteiten bij de doelen 'Het bevorderen van de spontane naleving van wetten en regels', 'Het verkorten van de lijnen tussen beleid en uitvoering' en 'Het voorkomen van ondermijning' extra tijd gereserveerd.

8.6 Programma juridische ondersteuning toezicht en handhaving publiek domein

De handhavingsjuristen adviseren de teams en het bestuur over concrete handhavingszaken op het gebied van APV, kinderopvang en horeca. Daarbij voeren zij juridische handhavingsprocedures uit en adviseren zij het bestuur hierover. Ook vertegenwoordigen zij de gemeente bij bezwaarprocedures en bij beroepsprocedures bij de bezwaarschriftencommissie, Rechtbank en de Raad van State in handhavingszaken.

Taken juridische ondersteuning toezicht en handhaving publiek domein

¹⁵Samenwerking met de politie, Team Veiligheid & Afdeling Maatschappelijke Ontwikkeling.

	Aantal 2022	Kengetal (uren)	Programma 2023	Programma 2024
Juridische ondersteuning eenvoudig (vragen, advisering)	-	1,5	-	-
Juridische ondersteuning complex (vragen, advisering)	-	4	-	-
Wrakings- of waarschuwingsbrief	12	5,6	67,2	67,2
Voornemen bestuursrechtelijke sanctie	4	5	20	20
Last onder bestuursdwang	10	3,7	37,2	37,2
Last onder dwangsom	1	3,7	3,7	3,7
Intrekken begunstigende beschikking	0	3,7	0	0
Ingebrekestellingen	0	3,7	0	0
Verweer bij bezwaar en beroep	-	18,8	-	-
Advisering bij opstellen beleid	-	4	-	-
Beleid opstellen	-	-	-	-
Overig (administratie, kwaliteitsverbetering, etc.)	-	-	30,3	30,7
Projecten/ontwikkelingen	-	-	60,6	61,4
Doelstelling(en) VTH-Beleidsplan 2023	-	-	0	26
Totaal benodigde uren			-	-
Totaal uren formatie			605,5	613,5

Toelichting programma 2023/2024

Voor de uitvoering van de activiteiten bij het doelen 'Het verkorten van de lijnen tussen beleid en uitvoering' en 'Het bevorderen van de spontane naleving van wetten en regels' wordt extra tijd gereserveerd.

De geplande formatie van 3,5 fte wordt al lange tijd niet volledig ingevuld met vast personeel. Op het moment van schrijven is de vaste formatie 0,8 fte dat wordt aangevuld met inhuur.

9. Bijlagen

De volgende documenten maken deel uit van het VTH-Uitvoeringsprogramma 2023/2024 en zijn als bijlagen toegevoegd:

- 9.1 Afkortingen/begrippenlijst
- 9.2 Organogram
- 9.3 Overzicht operationalisering doelstellingen
- 9.4 Bijzondere lokale omstandigheden (gebiedsgerichte risico's) in het kader van de Wkb

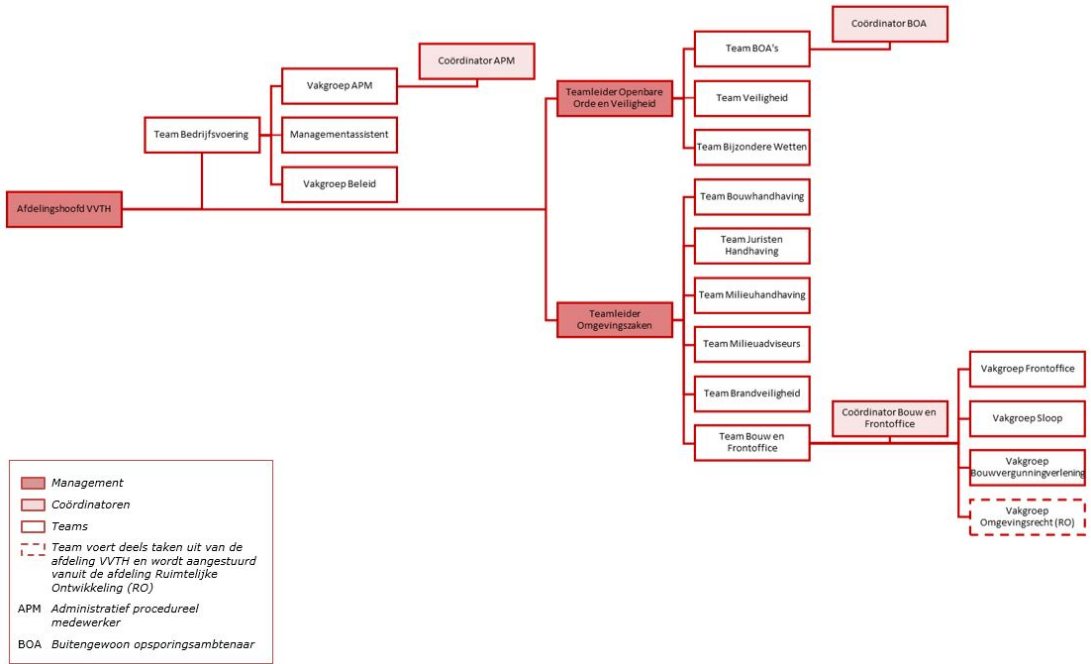
Bijlage 9.1 Afkortingen/begrippenlijst

Verklarende woordenlijst

APV	Algemene Plaatselijke Verordening In de APV staat de gemeentelijke regelgeving op het gebied van openbare orde en veiligheid.
Awb	Algemene wet bestuursrecht De Awb vermeldt hoe de overheid besluiten moet voorbereiden en bekendmaken. Ook staat hierin binnen welke termijn de overheid een besluit moet nemen.
Basistaken	Zijn de milieutaken van gemeenten met een bovenlokale dimensie die verplicht op regionaal niveau uitgevoerd moeten worden, taken die zeer complex zijn en provinciale milieutaken.
Bbl	Besluit bouwwerken leefomgeving In het Bbl staan regels over veiligheid, gezondheid, duurzaamheid en bruikbaarheid van bouwwerken. Daarnaast staan er regels over de staat en het gebruik van een bouwwerken en over het uitvoeren van bouw- en sloopwerkzaamheden.
Bbk	Besluit bodemkwaliteit Bbk waarborgt de kwaliteit van het oppervlaktewater en voldoende bescherming van het grondwater.
Boa	Buitengewoon opsporingsambtenaar Een boa is een ambtenaar die bevoegd is tot de opsporing van bepaalde strafbare feiten.
Bijzondere wetten	Voor veel besluiten gelden extra procedureregels of afwijkende proceduregels. Deze zijn opgenomen in wetten die betrekking hebben op een specifieke overheidstaak. Een bijzonder wet is bijvoorbeeld de Alcoholwet of de Wet op de Kansspelen.
College	College van burgemeester en wethouders
Frysk Peil	Het Frysk Peil bevat inhoudelijke kwaliteitseisen die dienen als richtlijnen om de organisatie zodanig in te richten dat een kwalitatieve taakuitvoering op vergunningverlening, toezicht en handhaving bereikt wordt. Het is in brede Friese samenwerking door de bevoegde gezagen ontwikkeld en beschikbaar gesteld.
FUMO	Fryske Utfieringstsjinst Miljeu en Omjouwing De FUMO is een uitvoerende omgevingsdienst waar specialisten op het gebied van milieu samenwerken.
GGD	Gemeenschappelijke gezondheidsdienst De GGD is een organisatie die voor meer dan één gemeente de taken van een Gemeentelijke gezondheidsdienst uitvoert.
IBOR	Afdeling Inrichting en Beheer Openbare Ruimten
IBT	Interbestuurlijk toezicht IBT is het toezicht van de ene overheidslaag op de andere. Daar waar in het uitvoeringsprogramma gesproken wordt over IBT betreft het het toezicht van de provincie op de gemeente.
IVP	Integraal veiligheidsplan In het IVP staan doelen op het gebied van lokale veiligheid en hoe de gemeente hieraan sturing geeft.
LHS(O)	Landelijke handavingsstrategie omgevingsrecht De LHS(O) zorgt ervoor dat handhavende instanties de handhaving zo uniform mogelijk aanpakken.
MO	Afdeling Maatschappelijke Ontwikkeling
Natura 2000	Natura 2000 is een Europees netwerk van beschermde natuurgebieden op het grondgebied van de lidstaten van de Europese Unie.
NIX18	NIX18 is een campagne van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport om de norm te versterken dat het gewoon is om tot je 18 ^{de} niet te drinken en te roken.
OM	Openbaar Ministerie Het OM is een instantie die belast is met de handhaving van de rechtsorde.
Omgevingsdienst	Deze dienst is juridisch gezien een regionale uitvoeringsdienst (RUD). In de praktijk is het een dienst waar specialisten van overheidsinstanties samenwerken.
OvJ	Officier van justitie
Ow	Omgevingswet De Ow treedt op 1 januari 2024 inwerking en bundelt tientallen wetten en honderden regels op het gebied van omgevingsrecht in één nieuwe wet.
Plustaak	Een plustaak is een taak die vrijwillig (dus buiten het verplichte basistakenpakket) door het bevoegd gezag aan een omgevingsdienst is overgedragen.
RO	Afdeling Ruimtelijke Ontwikkeling
RUD	Regionale uitvoeringsdienst Een RUD is een regionaal werkende dienst die de uitvoering van specifieke taken van de provincie, waterschap en gemeenten overneemt.
RWS	Rijkswaterstaat De RWS is het uitvoerende agentschap van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat in Nederland en is belast met de zorg voor (water)wegen, dijken, bruggen, Deltaplan enz..
VTH	Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving VTH zijn uitvoerende activiteiten waarbij wordt getoetst en gecontroleerd aan wetten, regels en beleid.
VVTH	Afdeling Veiligheid, Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
VRF	Veiligheidsregio Fryslân De VRF is een samenwerkingsverband van de hulpverleningsdiensten ten behoeve van fysieke veiligheid.
Wabo	Wet algemene bepalingen omgevingsrecht De Wabo is de basis voor een groot deel van de vergunningen in het domein van de fysieke leefomgeving die het mogelijk maakt om binnen een project met één omgevingsvergunning verschillende activiteiten uit te voeren. De Wabo vervalt op 1 januari 2024 en wordt vervangen door de Omgevingswet.
Wet Bibob	Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur De Wet Bibob is een (preventief) bestuursrechtelijk instrument. Hiermee kan het bevoegd gezag een aanvraag weigeren of een afgegeven vergunning weigeren als er een ernstig gevaar dreigt dat bijvoorbeeld een vergunning wordt misbruikt.

Wgv	Wet goed verhuurderschap De Wgv is op 1 juli 2023 inwerking getreden en heeft als doel ongewenste verhuurpraktijken tegen te gaan en woningzoekenden, huurders en arbeidsmigranten te beschermen
Wkb	Wet kwaliteitsborging voor het bouwen De Wkb treedt in werking op 1 januari 2024 en heeft als doel een verbeterde (borging van de) bouwkwaliteit, een verbeterde positie van de consument en het stimuleren van kwaliteitsverbetering en faalkostenvermindering.
Wmebv	Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer De Wmebv regelt dat burgers en bedrijven hun zaken die ze met de overheid moeten doen, digitaal kunnen afhandelen.
Wro	Wet ruimtelijke ordening In de Wro staat hoe de ruimtelijke ordening in Nederland is geregeld.

Bijlage 9.2 Organogram

Bijlage 9.3 Overzicht operationalisering doelstellingen

Nr.	Doelstelling	Activiteit	Indicator	Norm
	<i>Gebouwde omgeving</i>			
4.	Het beter beschermen van cultureel en natuurlijk erfgoed	We inventariseren in 2023 alle cultureel gebouwde erfgoed uit voormalig Skarsterlân en Boarnsterhim, zodat het meegenomen kan worden in het Omgevingsplan	Opleveren van een inventarisatielijst	Eind 2023
6.	Het verbeteren van de naleving van de energieprestatie eisen voor kantoren	Minimaal 80% van alle kantoorgebouwen die moeten voldoen aan de energielabel C-verplichting voldoet aan minimaal energielabel C	Percentage aantal kantoorgebouwen dat voldoet	>80% vóór 2025
	<i>Leefbaarheid</i>			
10.	De veiligheid en gezondheid vergroten bij grote evenementen	Een nieuw evenementenbeleid opleveren met een geluidsnormering voor alle muziek-evenementen en met algemene eisen ten aanzien van hygiëne	Opleveren evenementenbeleid	Eind 2024
11.	Het beperken van hinderlijk gedrag in het publieke domein	Het nalevingspercentage t.a.v. parkeeroverlast door de inzet op het nieuwe camerasysteem met minimaal 50% verhogen	Percentage aantal naleving	>50% vóór 2025
	<i>Horeca</i>			
14.	Het vergroten van de veiligheid tijdens het uitgaan	Minimaal 50% van de natte horeca in het centrum van Heerenveen wordt gecontroleerd op de Alcoholwet	Percentage aantal controles	>50% vóór 2025
	<i>Beleidsmatige ambities</i>			
18.	Het bevorderen van de spontane naleving van wetten en regels	Wij zorgen ervoor dat het aspect met de laagste spontane naleving met 10% wordt verhoogt doormiddel van een voorlichtingsactie	Percentage aantal spontane naleving	>10% vóór 2025
19.	Het voorkomen van ondermijning	Het uitvoeren van vier branche- of gebiedsgerichte integrale controles met het sociaal domein en economische zaken op ondermijning onder regie van Team Veiligheid	Aantal controles	4 in 2024

Nr.	Doelstelling	Activiteit	Indicator	Norm
	<i>Bedrijfsvoering</i>			
20.	Het werken volgens de VTH-kwaliteitscriteria op een hoger niveau brengen	Het opstellen van een verbeterplan om te voldoen aan de kritieke massacriteria	Opleveren verbeterplan	Eind 2023
21.	Het verkorten van de lijnen tussen beleid en uitvoering	Het organiseren van een periodiek overleg tussen beleidsmakers en –uitvoerders, waarin de beleidsafwijkingen, de problemen die worden ervaren, de risico's en waar we te kort schieten met het beleid worden besproken	Aantal overleggen, aantal besproken casussen	Eind 2024

Bijlage 9.4 Bijzondere lokale omstandigheden (gebiedsgerichte risico's) in het kader van de Wkb

De kwaliteitsborger is verplicht bij het vaststellen van de risicobeoordeling en het daarna op te stellen borgingsplan, rekening te houden met bijzondere lokale omstandigheden en/of andere specifieke risico's die van invloed kunnen zijn op de kwaliteit van het te realiseren bouwwerk. Een bijzondere lokale omstandigheid is een lokaal risico of een lokale situatie waardoor het eindresultaat van een bouwactiviteit mogelijk niet aan de bouwtechnische regels van hoofdstuk 4 (nieuwbouw) en 5 (verbouw) van het Bbl voldoet.

De volgende onderdelen moeten in ieder geval in ogenschouw worden genomen:

- Een geringe en/of per locatie sterk wisselende draagkracht van de ondergrond. De kwaliteitsborger moet in dat geval dit specifieke risico bij de beoordeling van het bouwplan betrekken. In dat geval moet in de risicobeoordeling en het borgingsplan ingegaan worden op (de risico's voor) de fundering.
- Specifieke funderingsconstructies van belendingen die van invloed zijn op de fundering van een te bouwen bouwwerk.
- Aanwezigheid van niet ontplofte "oude" munitie in het terrein.

Deze lijst houdt niet in dat er geen andere lokale of specifieke omstandigheden kunnen zijn waarmee rekening gehouden moet worden. Deze lijst is van kracht tot de vaststelling van het Beleid uitvoering Wet kwaliteitsborging gemeente Heerenveen. Het betreft hier een dynamische lijst.